

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT NR. 2-2023

KONSEKVENSER AV KORONAPANDEMIEN

NITTEDAL KOMMUNE

FEBRUAR 2023

INNHold

SAMMENDRAG	I
Anbefalinger	iii
Rådmannens høringsuttalelse	iii
1 Innledning	1
1.1 Bakgrunn	1
1.2 Formål og problemstillinger	1
1.3 Avgrensninger	2
1.4 Organisering av tjenester i Nittedal kommune	2
1.5 Smittehistorikk og spesielle smitteutbrudd under pandemien	3
2 Metode og gjennomføring	5
2.1 Datainnsamling og datagrunnlag	5
3 Revisjonskriterier	7
3.1 Rett og plikt til grunnskoleopplæring	7
3.2 Tilpasninger under covid-19 pandemien	8
3.3 Beredskapsplaner for skoleeiere	10
3.4 Elever som uansett skal ha opplæring på skolen	11
3.5 Retten til spesialundervisning	12
3.6 Saksbehandlingsprosesser under pandemien	14
4 Opplæringstilbudet under pandemien	16
4.1 Kort om smittesituasjonen ved skolene	16
4.2 Oppfølging i perioder med hjemmeopplæring	17
4.3 Beredskapsplaner	25
4.4 Elever med rett til undervisning på skolen når denne var stengt	30
4.5 Elever med vedtak om spesialundervisning	34
4.6 Revisjonens vurderinger og konklusjon	37
4.7 Anbefalinger	39
5 Saksbehandling under pandemien	40
5.1 Utvikling innen saksmengde 2019-2021	40
5.2 Fristbrudd	46
5.3 Revisjonens vurdering og konklusjon	48
LITTERATUR- OG KILDELISTE	49

VEDLEGG 1 – RÅDMANNENS HØRINGSUTTAELSE	52
VEDLEGG 2 – TRAFIKKLYSMODELLEN	55
VEDLEGG 3 - SKOLEEIERES BESKRIVELSE	56
VEDLEGG 4 - OVERSIKT OVER SAKSTYPER	57

SAMMENDRAG

Formålet med forvaltningsrevisjonen har vært å undersøke hvordan kommunen har håndtert noen av de lovpålagte tjenestene innen grunnskoleopplæringen under koronapandemien, det vil si fra våren 2020 til våren 2022. Videre har formålet vært å belyse eventuelle konsekvenser av pandemien for saksomfang og saksbehandlingsfrister av søknader på ulike sektorområder.

Hovedfunn

1. Kommunen utarbeidet «råd og retningslinjer» for skolene, men fulgte i for liten grad nasjonale retningslinjer for utarbeidelse av skoleeiers beredskapsplan.
2. Det framstår som noe usikkert hva som var praksis for å registre avvik når elever med spesialundervisning fikk et redusert tilbud.
3. Når det gjelder søknader om ulike tjenester i kommunen, viser undersøkelsen at saksomfanget i noen av grad ble påvirket av pandemien, men også at det i perioden 2020-2021 ikke var flere fristbrudd i utvalgte saker enn i 2019.

Undersøkelsen viser at skoleeier og skolene i Nittedal tilrettela for at det på rødt nivå maksimalt skulle være 50 prosent hjemmeopplæring for den enkelte elev. Dermed fikk alle elever delvis være fysisk til stede på skolen også i disse periodene. Skoleeier viser til at det ble gjort helt bevisste valg og pedagogiske vurderinger om å sette inn ressursene i den tiden elevene var på skolen. Til gjengjeld måtte elevene jobbe mer selvstendig med oppgaver når de hadde hjemmeskole, alene eller sammen med andre elever.

Innsamlet data viser videre at Nittedal kommune hadde en utfordrende situasjon med mangel på digitalt utstyr i tidlige faser av pandemien. Samtidig ble det jobbet både på kommunalt nivå og ved den enkelte skole for å sikre elevens tilgang på nødvendig utstyr, blant annet gjennom utlån. Rådmannen skriver i tilbakemeldingen på faktagrunnlaget at kommunen umiddelbart gikk i gang med å finansiere leasing av PC`er til elevene på 5.-10. trinn, samt gi elevene tilgang til Teams og Office365. Rådmannen understreker videre at elevene på 1.-4. trinn har hatt svært lite hjemmeskole, og at kommunen derfor hadde tilstrekkelig utstyr til de elevene som faktisk har trengt det siden august 2020.

En undersøkelse som skolene selv gjennomførte, viser at lærere hovedsakelig opplevde at de lyktes i å lage gode og varierte opplegg for hjemmeopplæring allerede under første nedstengningsperiode. Den samme undersøkelsen viser at foreldrene samlet hovedsakelig var fornøyde med opplegget for hjemmeopplæringen i samme periode. Rektorene på sin side trekker i intervjuer frem både gode og mindre gode erfaringer fra perioder med hjemmopplæring.

Alt i alt viser undersøkelsen at det er ulike oppfatninger av hvordan oppfølgingen har vært. Slik revisjonen vurderer det kan mangel på struktur og oppfølging gjennom en hel dag med hjemmeopplæring, ha økt risikoen for sårbarhet blant enkelte elever med behov for tettere oppfølging, samt for elever med dårlig tilgang på og færre ressurser innenfor de digitale plattformene.

Skoleeier utarbeidet ikke beredskapsplan for skoleeiere, men «råd og retningslinjer» i reviderte utgaver som dekker flere av de områder en beredskapsplan for skoleeiere bør omfatte. Undersøkelsen viser videre at alle skolene hadde enkeltstående dokumenter som beskriver konkrete tiltak for beredskap under pandemien. Bare et fåtall skoler har imidlertid en samlet beredskapsplan. Det er videre stor variasjon i utformingen av skolenes dokumenter, og det synes som kommunen i liten grad har benyttet felles rutiner og maler på området. Revisjonen kan heller ikke se at skoleeiers «råd og retningslinjer» eller den enkelte skoles dokumenter omtaler hvordan «tilstrekkelig utstyr, inkludert digitalt utstyr, i gul og rød situasjon» skal sikres, slik de nasjonale føringene tilsier.

Som ledd i utarbeidelse av beredskapsplan, skulle skolene kartlegge og lage en oversikt over hvilke elever som skulle få et særskilt omsorgstilbud der skolen stenger. Undersøkelsen viser at skoleeier ga føringer om dette i «råd og retningslinjer», og det kommer fram at både skoler og foreldre ønsket en lav terskel for å få et tilbud om å komme på skolen. Undersøkelsen viser videre til at skoleeier i første fase hadde felles mal og rutiner for registrering av sårbare elever og elever med foreldre i samfunnskritiske funksjoner. Ut ifra tilgjengeliggjort data er det noe uklart i hvilken utstrekning listene over de aktuelle målgruppene har blitt systematisk oppdatert ved behov, da mange av dem er udaterte.

For elever med vedtak om spesialundervisning, viser undersøkelsen at mye fokus er lagt på oppfølging av kompetanseplaner i den enkelte elevs IOP¹, og at tilpasninger er gjort med hensyn til hvem som til enhver tid har stått for oppfølgingen. Informanter i undersøkelsen påpeker at det er gjort ulike tilpasninger for elever med vedtak om spesialundervisning, for eksempel i form av undervisning i grupper. Elever har i perioder fått færre timer enn i vedtaket. Til tross for at det ifølge skoleeier er gitt føringer om å registrere reduksjon i tilbudet i skolenes avvikssystemer, viser undersøkelsen at det likevel var noe usikkerhet knyttet til hvordan avvik skal registreres.

Omfanget av saker som er saksbehandlet innen ulike tjenesteområder i kommunen har til en viss grad blitt påvirket av pandemiens konsekvenser, slik enhetsledere vurderer endringene. Det gjelder blant annet sakstyper i helse- og omsorgssektoren, søknader om kommunale boliger og henvisninger til PPT². Undersøkelsen viser at det i perioden 2020-2021 ikke har vært flere fristbrudd i utvalget saker vi har gjennomgått, enn i 2019.

¹ Individuell opplæringsplan

² Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Anbefalinger

På bakgrunn av undersøkelsen er revisjonens anbefaling at rådmannen bør:

- sørge for at kommunen følger kravene fra nasjonale myndigheter til beredskapsplanverk for skoleeier.
- vurdere om kommunen har tydelige nok rutiner for hvordan avvik innen spesialundervisning skal registreres.

Rådmannens høringsuttalelse

Revisjonen mottok tilbakemelding fra kommunen på faktagrunnlaget i rapporten i brev av 13.1.2023, og har gjort endringer i samsvar med tilbakemeldingene.

Revisjonen mottok høringsuttalelse fra rådmannen i brev per 20.2.2023. Når det gjelder grunnskoleopplæringen under pandemien, oppfatter rådmannen at rapporten gjennomgående gir en positiv tilbakemelding på kommunens håndtering av koronapandemien. Videre skriver rådmannen at kommunen vil ta med seg aktuelle læringspunkter i det løpende utviklings- og forbedringsarbeidet som pågår i administrasjonen, og bemerker samtidig at flere av de omtalte forbedringspunktene rapporten påpeker, har kommet på plass under håndteringen av pandemien (2020-2022).

Når det gjelder saksbehandling og saksomfang under pandemien, er rådmannen fornøyd med at man ikke finner noen økning i antallet fristbrudd, og fremheve i denne forbindelse at han er imponert over de ansattes tilpasningsdyktighet og innsatsvilje som ifølge ham i vesentlig grad har bidratt til dette.

Høringsuttalelsen gjengis i sin helhet i vedlegg 1.

Jessheim, 21.2.2023

Øyvind Nordbrønd Grøndahl
avdelingsleder forvaltningsrevisjon

Kristin Fragell Lillevold
oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Dokumentet er elektronisk godkjent

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Kontrollutvalget i Nittedal bestilte i møte 28.10.2021 (sak 40/21) en prosjektplan for en forvaltningsrevisjon av koronasituasjonen. I bestillingen legger kontrollutvalget vekt på å se til andre kommuners undersøkelser om koronasituasjonen, sammenligne skolene i Nittedal, samt å undersøke «konsekvenser for annen saksbehandling internt i kommunen». I forbindelse med vedtak av prosjektplanen i møte 2.12.21 (sak 46/21), samt på KU-møte 20.1.2022, er kontrollutvalget ved gjennomføring av denne undersøkelsen opptatt av å ta hensyn til «førstelinetjenesten» i sektorer og avdelinger som har en høy belastning på grunn av den krevende smittesituasjonen.

12. mars 2020 ble alle landets skoler og barnehager for første gang stengt som følge av nasjonal «lockdown». Fra uke 17 samme år ble det igangsatt en gradvis gjenåpning av samfunnet og nasjonale og kommunale smittevernforskrifter la føringer for hvilke smittevernregler som til enhver tid skal gjelde. For å bistå kommunene i arbeidet med å etablere tydelige smittevernregler i skolene, har nasjonale myndigheter utviklet et sett med tiltak på grønt, gult og rødt nivå, en såkalt «trafikklysmoell» (vedlegg 1).

En gjennomgang av flere andre forvaltningsrevisjoner viser at pandemiens påvirkning på ulike tjenester har vært et sentralt tema, samt hvordan kommunene har sørget for å sikre et tilstrekkelig tjenestetilbud til innbyggerne i denne perioden. Noe av det som beskrives er blant annet pandemiens konsekvenser for saksbehandlingstiden, og hvordan begrensninger med hensyn til å kunne gjennomføre fysiske møter har påvirket søknads- og saksbehandlingsprosessene. Det er forvaltningsloven som i stor grad gir bestemmelser for saksbehandlingen, både med hensyn til forvaltningsorganenes veiledningsplikt, regler for saksbehandlingstid, regler for saksforberedelse ved enkeltvedtak, regler for selve vedtaket og regler for klage og omgjøring.

1.2 Formål og problemstillinger

Formålet med forvaltningsrevisjonen vil være å undersøke hvordan kommunen har håndtert noen av de lovpålagte tjenestene innen grunnskoleopplæringen under koronapandemien, det vil si fra våren 2020 til våren 2022. Videre vil formålet være å undersøke hvilke konsekvenser pandemien har hatt for saksbehandling av søknader i ulike sektorer i kommunen. Formålet søkes belyst gjennom følgende problemstillinger:

1. Hvordan påvirket smitteverntiltakene opplæringstilbudet til elever i grunnskolen?
 - a. Hvilke rutiner hadde skolene for oppfølging av elevene under perioder med hjemmeopplæring?
 - b. Hvilke rutiner hadde skolene for oppfølging av elever med særlige behov som skulle få et tilbud på skolen når denne var stengt?
 - c. Hvordan tilrettela skolene undervisningstilbudet for elever med vedtak om spesialundervisning?

2. Hvordan påvirket koronapandemien interne saksbehandlingsprosesser knyttet til søknader om ulike tjenester til innbyggerne?

1.3 Avgrensninger

For problemstilling 1 vil vi blant annet se nærmere på hvilke konsekvenser skolenes koronahåndtering hadde for elever og foresatte, spesielt med tanke på datautstyr og andre læremidler som var tilgjengelig i forbindelse med hjemmeopplæring. Av ressurs hensyn har revisjonen valgt å intervju to representanter fra kommunens foreldreutvalg, FAU, for å få innsikt i foresattes opplevelser av opplæringstilbudet når elever fikk hjemmeopplæring. Det er en liten justering i ordlyden i en av delproblestilling b. under problemstilling 1 for å tydeliggjøre struktur og en rød tråd i rapporten. Justeringen endrer ikke på innretningen i undersøkelsen i kontrollutvalgets bestilling eller prosjektplanen.

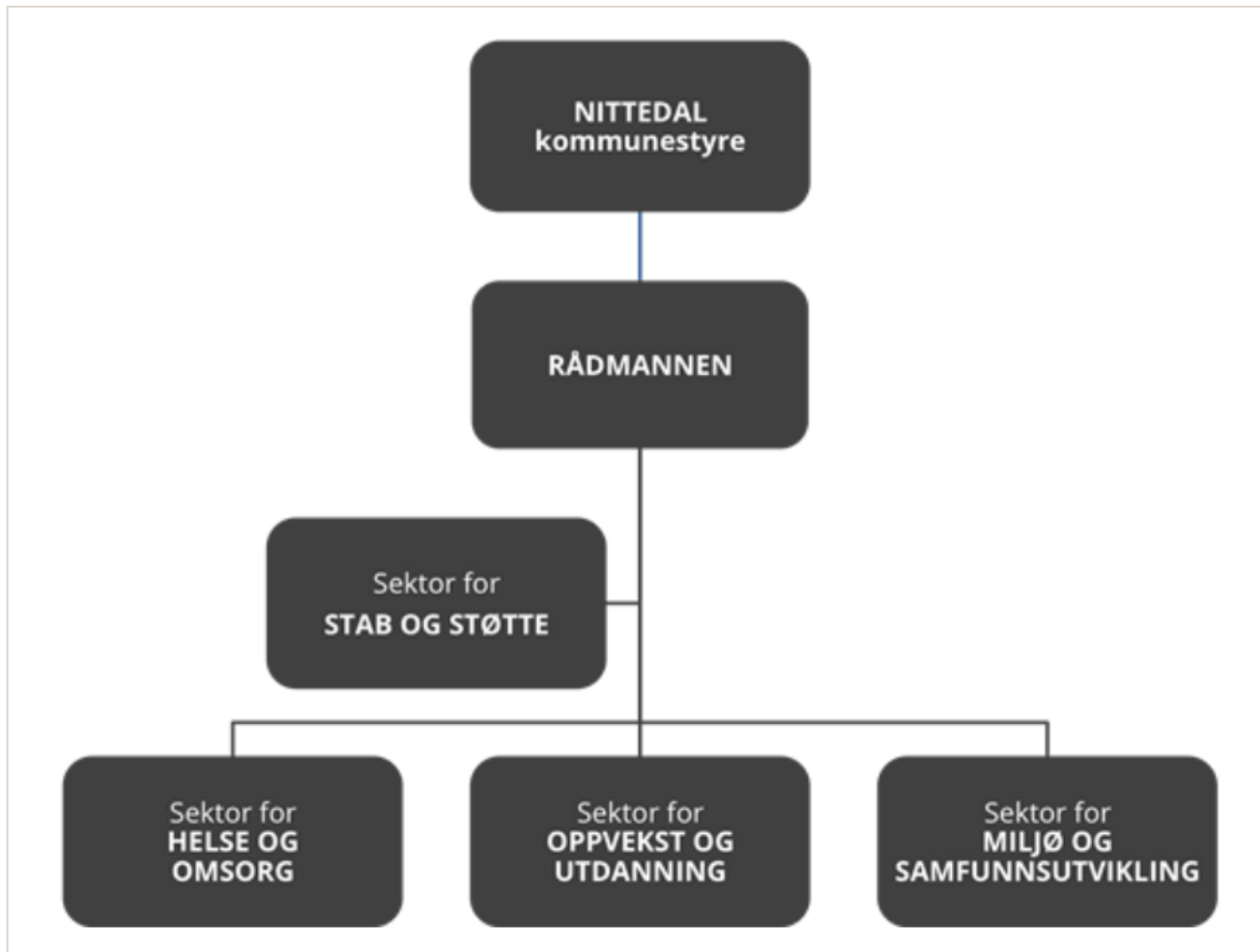
For å svare på problemstilling 2 vil vi dele tematikken i to. I første del belyses koronapandemiens konsekvenser for etterspørselen etter aktuelle tjenester. Det er i denne delen lagt vekt på å beskrive saksomfang for ulike sakstyper, og eventuelle endringer fra perioden før, til perioden under pandemien, det vil si fra 2019 til 2021. Revisjonen har i denne delen bedt aktuelle enhetsledere om å kommentere noen av variasjonene i saksmengden som kommer fram, med tanke på om variasjonene skyldes konsekvenser av koronapandemien. Redegjørelsen rundt saksomfanget utgjør en beskrivende del av undersøkelsen, hvor det ikke er utledet revisjonskriterier. Av ressursmessige hensyn har revisjonen valgt å avgrense undersøkelsen fra å spesifikt undersøke hvordan veiledningsplikten er ivaretatt i perioden.

I andre del vil vi beskrive og vurdere hvordan plikter knyttet til saksbehandlingsfrister ble ivaretatt før og under pandemien, det vil si for årene 2019-2021. Her er det gjort et utvalg av saker med saksbehandlingsfrist innen barneverntjenesten, byggesaksavdelingen og Nav. For denne delen er det utledet revisjonskriterier.

1.4 Organisering av tjenester i Nittedal kommune

Organisasjonskartet i figuren under viser at kommunen er delt inn i tre kommunesektorer i tillegg til sektor for stab og støtte:

Figur 1 Organisasjonskart kommunesektorer

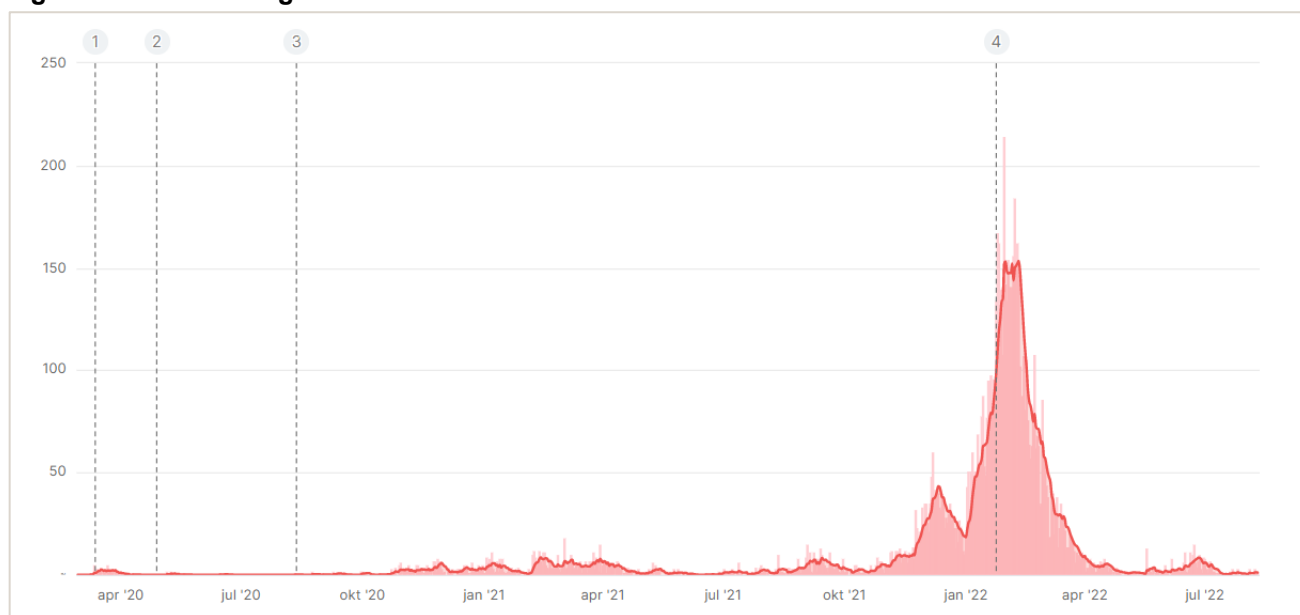
Kilde: Nittedal kommune 2022

Det kommer videre fram på kommunens hjemmesider at grunnskolen består av seks barneskoler og tre ungdomsskoler: barneskolene Elvetangen³, Holumskogen, Rotnes, Slattum, Sørli, Ulverud, og ungdomsskolene Hakadal, Li og Nittedal.

1.5 Smittehistorikk og spesielle smitteutbrudd under pandemien

Basert på innmeldte tall til Folkehelseinstituttet har VG under pandemien presentert statistikk over smitteutviklingen. Utviklingen for Nittedal kommune framkommer i figuren under:

³ Hagen og Kirkeby ble lagt ned fra og med 1.8.2021 og slått sammen til ny barneskole som heter Elvetangen. I Grunnskolens informasjonssystem (GSI) er fortsatt den tidligere benevningen av skolene gjeldende t.o.m. 2021: Hagen, Hakadal, Holumskogen, Kirkeby, Li, Nittedal, Rotnes, Slattum, Sørli, Ulverud

Figur 2 Smitteutvikling i Nittedal kommune

Kilde: VG.no [11.8.2022]

Koronainformasjon på kommunens hjemmeside viser at de to første smittetilfellene ble registrert 7. mars 2020. Videre viser tallene en stigende trend vinteren 2021 frem til april/mai 2021. Smitten nådde ifølge kommunens oversikt sin topp med cirka 1.520 smittetilfeller i uke 5 i 2022, og har per 11.8.2022 en flat trend. Kommunen har totalt 9 102 registrerte smittetilfeller siden starten av utbruddet (vg.no).

2 METODE OG GJENNOMFØRING

Undersøkelsen er gjennomført i henhold til RSK 001 - Standard for forvaltningsrevisjon⁴ som er fastsatt av styret i Norges Kommunerevisorforbund. Standarden definerer hva som er god revisjonsskikk innen kommunal forvaltningsrevisjon.

2.1 Datainnsamling og datagrunnlag

Valg av metode vil variere etter formålet med forvaltningsrevisjonen og hvilke problemstillinger man ønsker svar på. For å sikre et bredt og godt datagrunnlag har revisjonen benyttet flere metoder for å besvare problemstillingene. I denne forvaltningsrevisjonen er det benyttet dokumentanalyse, intervjuer og registerdata som metoder.

Dokumentanalyse

Skriftlig dokumentasjon er en viktig kilde til informasjon om kommunens rutiner og praksis. Dokumentanalyse innebærer gjennomgang og vurdering av relevant dokumentasjon opp mot fastsatte revisjonskriterier. Eksempler på dokumentasjon i undersøkelsen er kommunale rutiner som er utarbeidet for å ivareta beredskapsplanleggingen i grunnskolen.

For problemstilling 1 har revisjonen bedt kommunen om dokumentasjon per e-post 26.4.2022. Det er også etterspurt enkelte dokumenter i direkte kontakt med kontaktpersoner hos skoleeier, som har vært fag- og kvalitetsleder og kommunalsjef for oppvekst og utdanning. Det ble avholdt et møte i kommunen 8.6.2022, hvor dokumenter ble gjennomgått, samt at det ble skrevet møtereferat. På møtet ble man også enige om å opprette en egen gruppe på Teams i forbindelse med forvaltningsrevisjonen. Kommunen ved administrasjonen har videre besvart skriftlige spørsmål fra revisjonen som ble oversendt samtidig med dokumentbestillingen. Det er også stilt oppfølgingsspørsmål, og etterspurt enkelte dokumenter i etterkant på e-post til skoleeier ved kommunalsjef for oppvekst og utdanning og fag- og kvalitetsleder for grunnskolen. Når vi i undersøkelsen referer til «skriftlige tilbakemeldinger fra skoleeier», vises det til overfor nevnte dokumentasjon.

Intervjuer

Revisjonen har i forbindelse med problemstilling 1 foretatt intervjuer med rektor ved Hakadal ungdomsskole og rektor ved Slattum barneskole. Disse ble valgt ut ifra kriteriene om at den ene skolen hadde høyt smittetrykk og dårlig tilgang på digitalt utstyr i starten av pandemien, mens den andre skolen hadde lavt smittetrykk og god tilgang på digitalt utstyr. Videre er det gjennomført intervju med en representant fra spesialpedagogene, og to foreldrerepresentanter (leder og nestleder) fra FAU/Nittedal kommunale foreldreutvalg (NKFU). Når rapporten bruker begrepene foreldrerepresentanter/foreldregruppen henvises det til medlemmene i NKFU og eventuelle tilbakemeldinger og innspill disse har fått fra andre foreldre ved skolene. I NKFU deltar leder eller

⁴ Standarden bygger på internasjonalt anerkjente standarder og prinsipper vedtatt av International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) og The Institute of Internal Auditors (IIA).

nestleder i FAU fra hver skole, til sammen 10 skoler på undersøkelsestidspunktet. Utvalget av informanter er gjort på bakgrunn av en vurdering av at disse vil sitte med et overordnet og generelt inntrykk basert på oversikt over tilbakemeldinger fra de ulike skolene. Med hensyn til representativitet er det likevel viktig å hensynta at informantene også kan gi informasjon basert på egne oppfatninger. I forkant av intervjuene ble det utarbeidet en intervjuguide med forhåndsdefinerte tema/spørsmål. Det ble i etterkant skrevet referater som etter en verifisering benyttes som datagrunnlag i rapporten. Etter vår vurdering passet delvis strukturert intervjuform godt for denne undersøkelsen, ettersom vi da har mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål underveis.

Registerdata

I forbindelse med problemstilling 1 er data fra registreringer i grunnskolens informasjonssystem (GSI) benyttet. Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) samler inn en omfattende mengde data om grunnskolen i Norge. Det samles inn drøyt 1000 opplysninger om hver eneste grunnskole, på områdene: elevtall, årstimer, ressurser, spesialundervisning, språklige minoriteter, målform, fremmedspråk, fysisk aktivitet, leksehjelp, SFO, valgfag og PPT (Utdanningsdirektoratet 2022a). Under pandemien ble skolene i tillegg bedt om å gjøre egne registreringer rundt opplæringstilbudets omfang og eventuelle reduksjoner i dette i nærmere bestemte perioder og uker. Revisjonen har også fått tilgang til en foreldre- og lærerundersøkelse som ble gjennomført av kommunen rett i etterkant av første nedstengning våren 2020.

For problemstilling 2 er det innledningsvis foretatt en telefonrunde til aktuelle sektor- og avdelingsledere for å klargjøre tjenesteområder hvor det er aktuelt å innhente dokumentasjon av statistikk knyttet til saksomfang under pandemien for årene 2019-2021. På bakgrunn av en skjønnsmessig vurdering har revisjonen foretatt et utvalg av sakstyper hvor det kommer fram variasjon i saksmengden i perioden. Vi har her forsøkt å skille mellom det som ser ut som en naturlig variasjon, og det som kan se ut som et avvik i forhold til saksomfanget i 2019 som et «normalår» før pandemien. Dette utvalget sakstyper beskrives i rapporten, resten er lagt i vedlegg 3. Statistikken er hentet fra kommunens ulike saksbehandlingssystemer. De ulike enhetsledere er videre bedt om å kommentere endringene i saksomfanget.

Dataenes pålitelighet og gyldighet

Pålitelige data sikres ved å være nøyaktig under innsamling og analyse av data. Kravet til gyldighet innebærer at dataene skal være relevante for å besvare problemstillingene i undersøkelsen. Revisjonen mener dataene denne rapporten bygger på samlet sett er pålitelige og gyldige og derfor gir et forsvarlig grunnlag for revisjonens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger.

3 REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er de normer og krav som kan stilles til kommunens virksomhet på det området som er gjenstand for en forvaltningsrevisjon. Revisjonskriteriene er dermed målestokken som kommunens praksis holdes opp mot. Revisjonskriterier utledes blant annet fra lover og forskrifter, kommunenes egne rutiner og hva som anses som god forvaltningsskikk og faglig anerkjente normer på området. I denne undersøkelsen er revisjonskriteriene utledet fra følgende kilder:

- Lov om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringslova)
- Midlertidig lov om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 mv. (koronaloven) - opphevet
- Midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 [26.05.2020]
- Midlertidig forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 [26.05.2020]
- Forskrift om endring i midlertidig forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 (opplæring på skolen og hjemme) [25.1.2021]
- Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven)
- Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften)
- Informasjon om midlertidig regelverk for grunnopplæringen om covid-19, Utdanningsdirektoratet (utgått)
- Rammene i regelverket for barnehage- og skoletilbudet under koronapandemien, Udir 2021 a
- Veiledere om smittevern⁵ for skoletrinn 1.–7. trinn⁶, og for ungdomsskole og videregående skole
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Kommunens egne føringer og forventninger, nedfelt f.eks. i særskilte planer og strategier
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

3.1 Rett og plikt til grunnskoleopplæring

Opplæringsloven (oppl) beskriver barn og unges rett og plikt til grunnskoleopplæring, og rett til en offentlig grunnskoleopplæring. Opplæringen skal tilpasses den enkelte elevs evner og forutsetninger. Undervisningspersonalet skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringen i samsvar med læreplaner.

⁵ Veilederne er utarbeidet med grunnlag i krav til smittevern faglig forsvarlig drift i covid-19-forskriften § 12b første ledd, jf. § 12a første ledd bokstav b) og c).

⁶<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/informasjon-om-koronaviruset/smittevernveileder/skoletrinn-1-7/> [9.3.2021],

Læreplanverket består av overordnet del, fag- og timefordelingen og læreplaner i fag. Dette er forskrifter til opplæringsloven og skal styre innholdet i opplæringen (oppl §§ 1-4, 2-1, 2-3).

Spesialundervisning er en individuell rett eleven har i de tilfellene han eller hun trenger ekstra tilrettelegging ut over det allmenpedagogiske tilbudet. Til grunn for vedtak om spesialundervisning skal det ligge en sakkyndigvurdering av elevens særlige behov. For elever med vedtak om spesialundervisning skal skolen lage en individuell opplæringsplan (IOP), og gi eleven undervisning slik det er beskrevet i enkeltvedtaket og IOP-en. Elever som får spesialundervisning skal ha det samme totale undervisningstimetallet som andre elever (oppl §§ 5-1, 5-3, 5-5).

3.2 Tilpasninger under covid-19 pandemien

Midlertidig lov om tilpasninger⁷

Utgangspunktet for det midlertidige regelverket i forbindelse med koronapandemien er at opplæringsloven fortsatt gjelder, men med de tilpasningene som følger av det midlertidige regelverket. De mest sentrale tilpasningene av regelverket er inntatt i § 7 og § 8 i den midlertidige loven. § 7 beskriver skoleeieres plikt til å sørge for opplæring. Skoleeier skal så langt det er mulig sørge for at barn, unge og voksne får grunnskoleopplæring og videregående opplæring selv om skolene er stengt, eller driver med begrensninger etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven⁸. Kravet gjelder både når skolen eller enkelte trinn er stengt av nasjonale myndigheter, og når skolen eller enkelte trinn er stengt av kommunen.

§ 8 i midlertidig lov beskriver hvilke tilpasninger som skal gjelde i perioden hvor skolen er stengt eller driver med begrensninger etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven. Skoleeiere skal organisere opplæringen slik den finner det hensiktsmessig og forsvarlig ut fra hvor mange lærere skolen har tilgjengelig, antallet elever, elevenes alder og forutsetninger, tilgangen på læremidler, digitale ressurser og annet utstyr og elevenes hjemmeforhold. I den midlertidige loven er det lagt opp til at opplæringslovens regler om gruppestørrelse og organisering av undervisning bare skal gjelde så langt det er mulig å oppfylle dem. Dette åpner for større fleksibilitet i organiseringen av opplæringen i perioder der skolene er stengt eller drives med smittevernfarelige begrensninger.

De individuelle rettighetene elever har etter opplæringsloven skal ivaretas så langt det er mulig også i forbindelse med stenging av skoler og i perioder der skolene driver med smittevernfarelige begrensninger. I perioder hvor skolene er helt eller delvis stengt kan det likevel være behov for å organisere opplæringen på andre måter. For å gjøre tilpasninger i opplæring og tilrettelegging kreves

⁷ Midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og privatskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19

⁸ Med begrensninger med hjemmel i smittevernloven siktes det til smittevernfarelige tiltak og krav om smittevernfarelig forsvarlig drift som påvirker skolevirksomhetene. Det kan for eksempel være tiltak som gjelder kontakthypighet, avstand mv.

det at skoleeier godtgjør at tilpasningen er nødvendig og forsvarlig⁹. Forsvarlighetsvilkåret er knyttet til hva som er forsvarlig for eleven. I denne vurderingen skal det legges stor vekt på hva som er elevens beste (midlertidig lov § 8 b).

Midlertidig forskrift om tilpasninger

Midlertidig forskrift¹⁰ gir utfyllende bestemmelser om plikten til å sørge for opplæring på skolen og hjemme i ulike situasjoner og for ulike elevgrupper¹¹. Elevene skal som hovedregel ha opplæringen på skolen. Skoleeiere skal sørge for hjemmeopplæring, i tillegg til tilbud på skolen, dersom det er nødvendig for at elevene samlet sett får den opplæringen de skal ha. Elevene på 1.–4. trinn skal så langt som mulig motta et fulltidstilbud på skolen.

Elever som ikke kan få tilbud på skolen på grunn av enkeltvedtak eller forskrifter om stenging med hjemmel i smittevernloven, skal få opplæringen hjemme. Hjemmeopplæringen må gis på en måte som gir elevene god mulighet for hjelp og oppfølging gjennom skoledagen. Skoleeier må sørge for at slik opplæring er praktisk mulig ved at elevene har tilgang til nødvendig utstyr, og ved at lærerne kan ha muntlig dialog med elevene gjennom skoledagen (midl. forskrift § 3).

Skoleeiere skal i alle tilfeller sørge for en opplæring som samlet sett gir mulighet til å nå kompetansemålene i fagene. Kompetansemålene i det enkelte fag kan bare fravikes dersom skoleeier kan godtgjøre at det på grunn av krav til smittevern ikke har vært tilgang på utstyr og/eller lokaler som opplæringen forutsetter, og det heller ikke er mulig å gi elevene opplæring opp mot det aktuelle kompetansemålet senere eller på en annen måte (§ 5).

I forarbeidene i forbindelse med endringer i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 492 kommer blant annet følgende frem:

Lærerne skal som før vurdere om elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Dersom dette ikke er tilfelle, skal læreren melde fra til rektor som vurderer tiltak. Lærerne må derfor være spesielt oppmerksomme på elever som av ulike grunner strever med skolearbeidet. Tett kontakt med elever og foreldre er derfor ekstra viktig for dem¹².

Oppmerksomheten rundt de sårbare barna blir videre presisert i veiledere om smittevern fra Utdanningsdirektoratet (Udir 2021c):

⁹ Skoleeiere kan bare gjøre tilpasninger i opplæring og tilrettelegging som følger av enkeltvedtak med hjemmel i opplæringslova kapittel 2, 3, 4A, og 5 og tilsvarende vedtak etter friskolelova dersom det kan godtgjøres at det er nødvendig og forsvarlig.

¹⁰ Midlertidig forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 [26.05.2020]

¹¹ Forskriften trådte i kraft 25.5.2020, og er sist endret 22.1.2021

¹² PRE-2020-04-17-808, PRE-2020-04-17-809 Endringer i midlertidige forskrifter om tilpasninger i barnehageloven og opplæringslova som følge av utbrudd av Covid-19. Kongelig resolusjon. Statsråd Guri Melby. Dato:17.4.2020

Skoler har en sentral rolle i å identifisere og følge opp utsatte og sårbare barn. Skoler og skoleeiere er også viktige for å etablere gode rutiner for samarbeid med skolehelsetjenesten, PPT¹³, fastlege, barnevern, psykiske helsetjenester m. fl.

Noen barn er allerede identifisert med særskilte behov, mens andre kan ha behov for spesiell oppfølging som følge av smitteverntiltakene. Smitteverntiltakene kan føre til sosial isolasjon på grunn av færre fritidstilbud og færre muligheter til sosial kontakt i samfunnet. I tillegg kan det føre til manglende kontinuitet i undervisningstilbudet pga. karantene, isolasjon eller hjemmeundervisning.

Revisjonen legger til grunn at skoleeier legger til rette for at kompetansemålene nås også i forbindelse med hjemmeopplæringen, blant annet gjennom oppfølging og tilgang til nødvendig utstyr, samt at det er rutiner for å fange opp elever som strever med skolearbeidet.

3.3 Beredskapsplaner for skoleeiere

Veiledere om smittevern¹⁴ for skoletrinn 1.–7. trinn, og for ungdomsskole og videregående skole (Udir 2021c), gir råd og føringer til skoler i drift under koronavirusutbruddet. Det er nødvendig å tilpasse smitteverntiltakene til den lokale situasjonen. Dette gjøres for skoler ved å nivåinndelegge tiltakene i en trafikklysmoell med grønt, gult og rødt nivå, se vedlegg 1. For å sikre at skoleeier ivaretar krav til opplæring på ulike nivå av smitteverntiltak, må skoleeier lage en beredskapsplan slik at skolene raskt kan veksle mellom de ulike nivåene i trafikklysmoellen gjengitt i smittevernveilederne (Utdanningsdirektoratet 2021c). Kravene som må ivaretas er å:

- Sikre et godt opplæringstilbud og progresjon i elevenes læring uavhengig av nivå på smitteverntiltak.
- Sikre at skolene har god og oppdatert informasjon om smittesituasjonen, gjeldende regelverk og smittevernveiledere.
- Videreformidle informasjon til skolene for å forebygge smittespredning, formidle råd og veiledning fra nasjonale myndigheter.
- Sikre at skolene opprettholder forsvarlig drift i tråd med smittevernrådene gitt av nasjonale myndigheter ut fra smittesituasjonen til enhver tid.

Utdanningsdirektoratet har gitt råd om hva en beredskapsplan for opp- og nedtrapping bør inneholde. I tillegg til å beskrive skoleeiers og smittevernmyndighetenes ansvar, gis følgende råd om tiltak som bør innlemmes i beredskapsplanen:

- Skoleeier må sørge for at skolene kan gi elevene et opplæringstilbud som er i samsvar med det til enhver tid gjeldende regelverk for grunnopplæringen uavhengig av smittesituasjonen. Dette betyr at skoleeier må sørge for at skolene har:

¹³ Pedagogisk-psykologisk tjeneste

¹⁴ Veilederne er utarbeidet med grunnlag i krav til smittevern faglig forsvarlig drift i covid-19-forskriften § 12b første ledd, jf. § 12a første ledd bokstav b) og c).

- kontakt med smittevernmyndighetene som avgjør hvilket nivå (grønt, gult eller rødt) tiltakene i skolene skal iverksette
- kartlagt og laget en oversikt over hvilke elever som skal få et særskilt omsorgstilbud der skolen stenger
- gode rutiner for å identifisere hvilke elever som har behov for et særskilt omsorgstilbud der skoler stenger
- rutiner/planer for kontaktreduserende tiltak i gul og rød situasjon. Dette gjelder blant annet for organisering, for eksempel plan for organisering i kohorter (som beskrevet i smittevernveilederen)
- rutiner for god hygiene
- planer (rutine) for forsterket renhold i gul og rød situasjon
- tilstrekkelig bemanning dersom ansatte blir syke eller det må gis mer opplæring hjemme
- rutiner for oppmøte- og hentetider (der det er aktuelt) i gul og rød situasjon
- tilstrekkelig med lokaler. Det vil si alternative måter å organisere dagen på, på gult og rødt nivå. Eksempel uteaktiviteter og bruk av andre lokaler.
- tilstrekkelig utstyr, inkludert digitalt utstyr, i gul og rød situasjon
- tilstrekkelig skoleskysskapasitet.

Revisjonen legger til grunn at skoleeier og skoler har utarbeidet beredskapsplaner som blant annet beskriver rutiner for å identifisere hvilke elever som har behov for et særskilt omsorgstilbud der skoler stenger, samt hvordan skolene sikrer tilstrekkelig utstyr, inkludert digitalt utstyr i forbindelse med hjemmeopplæring.

3.4 Elever som uansett skal ha opplæring på skolen

Når skoler og skolefritidsordninger er stengt eller har redusert åpnings- eller oppholdstid¹⁵, skal skoleeiere likevel sørge for et tilbud på dagtid til:

- a. elever under 12 år som har minst én forelder ansatt i helse- og omsorgstjenesten, transportsektoren, innen andre kritiske samfunnsfunksjoner eller kritiske virksomhetsfunksjoner innen andre samfunnsfunksjoner som vurderes som viktige i håndteringen av utbruddet av covid-19.
- b. elever med særlige behov som ikke kan ivaretas når skolen eller skolefritidsordningen er stengt eller har redusert åpnings- eller oppholdstid.

midl. forskrift § 3 a

Hvis skolene reduserer åpningstiden, skal de likevel tilby barn av foreldre med kritisk samfunnsfunksjon opphold utover den åpningstiden de har lagt opp til. Videre må den enkelte skole gjøre konkrete og individuelle vurderinger av hvem som kommer inn under gruppe b., dvs. elever med

¹⁵ Etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven, eller elevene får opplæringen hjemme etter § 3 tredje ledd

særlige behov. Momenter i vurderingen kan være om de det gjelder for eksempel har fysiske eller psykiske funksjonshemninger, er omfattet av tiltak fra barnevernet eller andre hjelpetiltak. Samarbeid med hjelpetjenestene kan være viktig her (Utdanningsdirektoratet 2021 e).

Tilbudet skal i innhold og omfang ivareta de behovene som begrunner at eleven skal ha et tilbud på skolen. Opplæringstilbudet skal for øvrig tilsvare opplæringstilbudet til andre elever i klassen, eller på trinnet (ibid).

Revisjonen legger til grunn at skoleeier har etablert et system for å fange opp, registrere og tilrettelegge for elevene i gruppe a og b, samt elever i risikogruppen, og at tilbudets innhold og omfang ivaretar den enkelte elevs behov.

3.5 Retten til spesialundervisning

Elever som har enkeltvedtak om spesialundervisning, skal få tilbud som følger av vedtaket. Dette gjelder også elever som gjør skolearbeidet sitt hjemme, for eksempel fordi eleven er i risikogruppen. Skoleeier kan gjøre tilpasninger i opplæring og tilrettelegging, dersom det kan godtgjøres at det er nødvendig og forsvarlig. Forsvarlighetsvilkåret er knyttet til hva som er forsvarlig for eleven. I denne vurderingen skal det legges stor vekt på hva som er elevens beste. I vurderingen av hva som er elevens beste skal det legges vekt på elevens utbytte av opplæringen, mulighet for å nå kompetansemål og hva som vil være en forsvarlig arbeidsbelastning for eleven. Hva som vil være en forsvarlig arbeidsbelastning for den enkelte, vil henge sammen med hvordan opplæringen organiseres. I forarbeidene til bestemmelsen er det også åpnet for at det er adgang til å ta hensyn til rammene og forutsetningene for opplæringen. Dette omfatter hvor mange lærere skolen har tilgjengelig, og tilgang på læremidler (Utdanningsdirektoratet 2021a).

Når det er forsvarlig, kan kommunen fatte vedtak om spesialundervisning uten at det er utarbeidet en sakkyndig vurdering. Utredninger, kartlegginger mv. som kan gjennomføres i samsvar med de smittevernreglene som gjelder, skal likevel gjennomføres som normalt (ibid).

Det midlertidige regelverket regulerer ikke adgangen til å klage på gjennomføring av vedtak om spesialundervisning i perioden der skolene har vært stengt eller drevet med begrensninger. Den alminnelige praksisen om klageadgang på gjennomføring av vedtak om spesialundervisning gjelder derfor også i disse tilfellene (ibid).

Revisjonen legger til grunn at kommunen har tilrettelagt for å gi elever med vedtak om spesialundervisning et opplæringstilbud som er i samsvar med regelverket for grunnopplæringen, uavhengig av smittesituasjonen.

På bakgrunn av gjennomgangen over er følgende kriterier utledet for problemstillingen 1:

Problemstilling 1	Revisjonskriterier
Hvordan påvirket smitteverntiltakene opplæringstilbudet til elever i grunnskolen?	
a) Hvilke rutiner hadde skolene for oppfølging av elevene under perioder med hjemmeopplæring?	<p>→ Kommunen må sørge for at skolene kan gi elevene et opplæringstilbud som er i samsvar med regelverket for grunnopplæringen i forbindelse med hjemmeopplæring, herunder sørge for at</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ elevene får god mulighet for hjelp og oppfølging gjennom skoledagen ○ skoleeier og skolene har utarbeidet beredskapsplaner som blant annet beskriver tiltak for å sikre tilstrekkelig utstyr, inkludert digitalt utstyr <p>→ Skoleeier må ha rutiner for å fange opp elever som strever med skolearbeidet i forbindelse med hjemmeopplæring.</p>
b) Hvilke rutiner hadde skolene for oppfølging av elever med særlige behov som skulle få et tilbud på skolen når denne var stengt?	<p>→ Skoleeier må etablere et system for å fange opp, registrere og tilrettelegge for elevene i gruppe a. og b. (midl. forskrift § 3 a)</p> <p>→ Tilbudets innhold og omfang må ivareta den enkelte elevs behov</p>
c) Hvordan tilrettelagte skolene undervisningstilbudet for elever med vedtak om spesialundervisning?	<p>→ Kommunen må tilrettelegge for at elever med rett til spesialundervisning får gjennomført undervisningen i tråd med vedtaket.</p>

3.6 Saksbehandlingsprosesser under pandemien

Som nevnt innledningsvis er problemstilling 2 todelt, hvor del en er deskriptiv og beskriver samsomfanget under pandemien for ulike sakstyper. For del to av problemstilling 2 beskriver vi i det følgende lovfestede tidsfrister innen utvalgte sakstyper, det vil si at vi beskriver kriteriene revisjonen legger til grunn for å kunne vurdere hvordan plikter knyttet til saksbehandlingsfrister ble ivaretatt før og under pandemien.

Sektor for helse og omsorg

Saker om akutt sosialhjelp skal behandles raskt, og senest innen 24 timer eller uten unødig opphold, jmfør sosialtjenesteloven § 41 og Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i Nav kapittel 5. Det vil si at Nav skal gjøre en vurdering av saken og snakke med søker og eventuelt kreditor innen et døgn. Dette gjelder saker om nødhjelp (penger til mat i en akutt situasjon), manglende bolig og stengt strøm/fare for stengt strøm.

Sektor for oppvekst og utdanning

Barnevernets ansvar og oppgaver er definert i barnevernloven (lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester). I lovens formålsbestemmelse § 1-1, heter det at loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Sentrale oppgaver for å oppfylle barnevernslovens formål er å motta og å gjennomgå bekymringsmeldinger om barn og unge, og å gjennomføre undersøkelser for å avklare om og hva slags tiltak barnet, ungdommen eller familien har behov for. For å sikre at barn og unge får «hjelp og omsorg til rett tid» følger det av barnevernloven at oppgavene skal gjennomføres innen gitte frister. Når barnevernet får en bekymringsmelding, skal det avklares innen en uke om barnevernet skal sette i gang en undersøkelse, eller om meldingen skal henlegges. En undersøkelse skal etter loven gjennomføres innen tre måneder, men i særlige tilfeller kan fristen være seks måneder. Undersøkelsen anses som gjennomført når saken enten er henlagt, det foreligger et vedtak om hjelpetiltak eller når saken er fremlagt for fylkesnemnda for sosiale saker, jf. § 6-9 i barnevernloven. Revisjonen legger derfor til grunn at meldinger til barnevernet skal gjennomgås innen en uke, og undersøkelser skal konkluderes innen tre måneder.

Sektor for miljø og samfunnsutvikling

Saksbehandlingen i byggesaksavdelingen er lovregulert i forvaltningsloven og i plan- og bygningsloven (pbl). Som hovedregel er behandlingsfristen (jmfør pbl. § 21-7):

- tre uker for igangsettingstillatelser, midlertidig brukstillatelser, ferdigattester, byggetiltak der alle vilkår er oppfylt og det ikke er nødvendig med uttalelse eller samtykke fra en annen myndighet.
- tolv uker for omfattende byggetiltak (tiltak som krever søknad og tillatelse med ansvarsrett), med og uten dispensasjon fra reguleringsplan, samt felling av trær med dispensasjon fra reguleringsplan.

Fristen løper fra den dagen søknaden er fullstendig, jf. § 21-7 første ledd, dvs. fra den dagen bygningsmyndighetene har nødvendig (fullstendig) dokumentasjon, og kan realitetsbehandle søknaden. Hvis man må innhente ytterligere dokumentasjon fordi søknaden ikke er fullstendig, inngår

ikke dette i saksbehandlingstiden. Partene kan avtale lenger frist, jf. § 21-7 femte ledd. Søkeren må i så fall uttrykkelig akseptere ny frist, før fristen på tolv uker utløper.

På bakgrunn av gjennomgangen over, er følgende kriterier utledet for problemstillingen:

Problemstilling 2	Revisjonskriterier
Hvordan påvirket koronapandemien interne saksbehandlingsprosesser knyttet til søknader om ulike tjenester til innbyggerne?	
Sektor for helse og omsorg	→ Nav skal behandle saker om akutt sosialhjelp innen fristen på 24 timer
Sektor for oppvekst og utdanning	→ Barnevernet skal gjennomgå meldinger innen en uke og undersøkelser skal konkluderes innen tre måneder.
Sektor for miljø og samfunnsutvikling	→ Kommunen skal behandle søknader om gjennomføring av byggetiltak innen lovpålagte frister på hhv. tre og tolv uker.

4 OPPLÆRINGSTILBUDET UNDER PANDEMIEN

Utgangspunktet for opplæringstilbudet i grunnskolen under pandemien var som beskrevet at opplæringsloven fortsatt gjaldt, men med de tilpasningene som fulgte av det midlertidige regelverket, samt av nasjonale anbefalinger og råd spesielt i regi av Utdanningsdirektoratet. Forventninger til kommunen er tydeliggjort de utledede revisjonskriteriene i tabellen under. I dette kapitlet vil vi beskrive hvordan kommunen ivaretok ulike krav på området, spesielt i forbindelse med hjemmeopplæring, elever med særlige behov og elever med vedtak om spesialundervisning.

Problemstilling 1	Revisjonskriterier
Hvordan påvirket smitteverntiltakene opplæringstilbudet til elever i grunnskolen?	
a) Hvilke rutiner hadde skolene for oppfølging av elevene under perioder med hjemmeopplæring?	<p>→ Kommunen må sørge for at skolene kan gi elevene et opplæringstilbud som er i samsvar med regelverket for grunnopplæringen i forbindelse med hjemmeopplæring, herunder sørge for at</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ elevene får god mulighet for hjelp og oppfølging gjennom skoledagen ○ skoleeier og skolene har utarbeidet beredskapsplaner som blant annet beskriver tiltak for å sikre tilstrekkelig utstyr, inkludert digitalt utstyr <p>→ Skoleeier må ha rutiner for å fange opp elever som av ulike grunner strever med skolearbeidet i forbindelse med hjemmeopplæring.</p>
b) Hvilke rutiner hadde skolene for oppfølging av elever med særlige behov som skulle få et tilbud på skolen når denne var stengt?	<p>→ Skoleeier må etablere et system for å fange opp, registrere og tilrettelegge for elevene i gruppe a og b (midl. forskrift § 3 a)</p> <p>→ Tilbudets innhold og omfang må ivareta den enkelte elevs behov</p>
c) Hvordan tilrettelagte skolene undervisningstilbudet for elever med vedtak om spesialundervisning?	<p>→ Kommunen må tilrettelegge for at elever med rett til spesialundervisning får gjennomført undervisningen i tråd med vedtaket.</p>

4.1 Kort om smittesituasjonen ved skolene

I perioder av pandemien har undervisning grunnet smitteutbrudd og rødt nivå i trafikklysmoellen (vedlegg 1), blitt gitt helt eller delvis i form av hjemmeopplæring. Skoleeier informerer om at skolene

etter den nasjonale lockdownperioden våren 2020 ble gradvis gjenåpnet, det vil si at småskoletrinnet¹⁶ åpnet 27.april, mens 5.-10.trinn (det vil si mellomtrinnet¹⁷ og ungdomsskoletrinnet¹⁸) var tilbake på skolen senest 15.mai.

I løpet av pandemiperioden har skolene blitt bedt om å registrere antall helt eller delvis stengte skoler grunnet smitte og smitteverntiltak for enkelte uker. Skoleeier informerer i møte med revisjonen den 8.6.2022 om at tall fra grunnskolens informasjonssystem (GSI) ikke nødvendigvis gir et riktig bilde av hvor smittetrykket har vært størst i skolene. I GSI kan det se ut som skolene i Hakadal, det vil si i «nordre» Nittedal¹⁹, (Elvetangen (tidligere Kirkeby og Hagen) og Hakadal ungdomsskole) har vært hardt rammet. Under pandemien hadde imidlertid disse skolene færre utbrudd enn skolene i «søndre» Nittedal. Skolene i «søndre» Nittedal (Li, Slattum, Ulverud og Holumskogen) var ifølge skoleeier hardere rammet. For eksempel var Li skole vinteren 2021, mer eller mindre på rødt nivå fra januar og frem til mai, med noe gult nivå innimellom. Rektor ved Slattum barneskole forteller i intervju at de hadde veldig høyt smittetrykk rundt nedstengningen, og at de etter dette har hatt flere perioder med rødt nivå enn i andre deler av kommunen.

Videre formidler skoleeier at det i skoleåret 2020/2021 var større smittetrykk blant ungdom enn blant barn. Dette endret seg skoleåret 2021/2022, da det var barneskolene som hadde høyest smitte. For skolene Hakadal ungdomsskole og Holumskogen barneskole har konsekvensene av smitteverntiltakene ifølge skoleeier vært mindre fordi disse skolene hadde relativt små klasser og derfor mulighet til å ha alle elevene på skolen tilnærmet 100 prosent, også på rødt nivå²⁰.

4.2 Oppfølging i perioder med hjemmeopplæring

Som beskrevet i kapittel 3 skulle elevene så langt det lot seg gjøre ha mulighet for hjelp og oppfølging gjennom skoledagen også i perioder med stengte skoler. På rødt nivå har det ifølge skoleeier alltid vært en standard skolene har levd opp til at det maksimalt skal være 50 prosent hjemmeopplæring. Dermed har alle elever i praksis fått være fysisk til stede på skolen også i disse periodene, med unntak av de som har vært i karantene.

¹⁶ 1.-4. trinnet

¹⁷ 5.-7. trinnet

¹⁸ 8.-10. klasse

¹⁹ Rådmannen klargjør i tilbakemeldingen på faktagrunnlaget bruken av begrepene «nordre», «søndre» og «midtre» Nittedal. Revisjonen hadde i høringsutkastet bare benyttet betegnelsene «nordre» og «søndre» da det er dette som har blitt oppgitt i forbindelse med datainnsamlingen. «Nordre» er en betegnelse på skolene i Hakadal, det vil si Elvetangen (Kirkeby og Hagen, noe som ifølge rådmannen er helt vesentlig her all den tid Elvetangen åpnet først i august 2021) samt Hakadal ungdomsskole. Nittedal ungdomsskole, Sørli skole og Rotnes skole betegnes som skolene i Rotnesområdet eller «Midtre». «Søndre» er som nevnt i avsnitt over Li, Slattum, Ulverud og Holumskogen.

²⁰ Administrasjonen har på revisjonens forespørsel oversendt oversikt over smittehistorikken og kortfattet beskrevet situasjonen ved Nittedalskolene gjennom seks ulike faser, som vist i tabell i vedlegg 2.

Rektor ved Slattum skole framhever at det var stor forskjell mellom den første fasen og senere faser, og at de yngste elevene på småskoletrinnet ikke har vært borte fra skolen etter nedstengningen bortsett fra enkelte dager. Rådmannen understreker i sin tilbakemelding på faktagrunnlaget at det kun var i den første fasen med korona at elevene hadde full hjemmeskole. I alle andre perioder var det hovedsakelig snakk om rødt nivå. På de fleste skoler har det vært organisert slik at elevene har vært på skolen hver dag, men kortere dager. Én skole organiserte opplæringen med skole annenhver dag.

Føringer og retningslinjer til oppfølging fra skoleeier

Skoleeier forteller at det ikke ble utarbeidet konkrete rutiner for hvordan oppfølgingen skulle være i forbindelse med hjemmeopplæringen, men at det ble utarbeidet veiledningshefter kalt «Råd og retningslinjer til skolene» som blant annet beskrev hva en dag med hjemmeopplæring kunne bestå av. Veiledningsheftene som vist i eksempel under, kom i flere nye utgaver under pandemien.

Figur 3 Råd og retningslinjer for perioden med opplæring hjemme per 23. mars 2020

Råd og retningslinjer for perioden med opplæring hjemme pr 23.mars 2020

Skolene i Nittedal kommune har vært stengt siden fredag 13.mars på grunn av utbruddet av korona. Det er skoleeiers ansvar å sørge for at elevene får opplæring hjemme, og skolene skal strekke seg så langt det er mulig og legge til rette for at elevene utfører skolearbeid hjemme (udir.no).

Dette er en utfordrende og spesiell situasjon som krever fleksibilitet, åpenhet og tett dialog på alle nivåer i nittedalsskolen.

Dette notatet beskriver forventninger og retningslinjer til ansatte i nittedalsskolen fra og med uke 2 av perioden med hjemmeopplæring, men det vil bli revidert og videreutviklet ettersom situasjonen utvikler seg.

For lærerne:

- Vær tilgjengelig på gitte, gjerne faste tidspunkter. Gi beskjed til elever og foresatte om når du er tilgjengelig
- I utgangspunktet skal kontakt med elever og foresatte skje på dagtid, men du må selv vurdere hva som er mest hensiktsmessig for deg
- Husk å skjerm tid til pause, å lage nye opplegg og å ivareta egen familie
- Lag en plan sammen med kollegaer og skoleledere som gjør at oppgavene fordeles hensiktsmessig
- Planlegg sammen med skoleledelsen hvordan alle elever skal ha en samtale med en voksen fra skolen minst en gang i uka
- Bruk gjerne samtaletipsene fra PPT, tilpass til alder på eleven du har
- Kartlegg gruppa di sammen med skoleledelsen for å avdekke hvem som trenger ekstra oppfølging
- Bruk de digitale verktøyene du er trygg på først
- Hjelp hverandre til å ta i bruk eventuelle nye, digitale verktøy
- Vær oppmerksom på personvern når du tar i bruk nye digitale verktøy
- Tilpasset opplæring gjelder også for opplæring hjemme, be om tilbakemelding på mengde og nivå
- Følg vanlige retningslinjer i 9a-saker. Mye kan skje i sosiale medier i denne perioden.
- Meld fra til skoleledelsen hvis du mistenker at barn ikke har det bra
- Vær raus med tidsfrister og krav, husk at mange barn ikke kan få hjelp og støtte til skolearbeid hjemme
- Ha på varsler og følg med i teamet Nittedalsskolen i Teams
- Del gjerne opplegg du har laget eller andre tips og ideer i Teams

Hva kan en dag i hjemmeopplæringen bestå av?

- Oppgaver og aktiviteter i bøker som elevene har hjemme
- Nettbaserte oppgaver (eks. Multi Smart, Kikora, Salaby)
- Oppgaver som lærerne lager selv
- Opplæringsfilmer som lærere har laget selv eller som andre har laget og delt på (eks på YouTube)
- Skole-TV eks NRK eller TV2 skole
- Praktiske oppgaver som elevene kan gjøre hjemme
- Fysisk aktivitet, helst hver dag
- Lese bok, se en film, spille spill, pusle puslespill, høre på musikk, lage mat, tegne
- Vi har foreløpig ikke en felles løsning til å ha direkteundervisning via nett. Dette vil bli mulig når/hvis vi får elevene over i Teams.

Kilde: Nittedal kommune 2022

I skoleeiers råd og retningslinjer foreslås ulike metoder for opplæring, for eksempel: oppgaver i bøker eller nettbaserte oppgaver, filmer og skole-TV. Det kommer også fram at skolene på dette stadiet ikke har en felles løsning for direkteundervisning via nett.

I første periode hvor flere skoler manglet digitalt utstyr, var mye av oppfølgingen ifølge skoleeier basert på telefonkontakt mellom lærer og elev/foresatte. Skoleeier hadde av ressursmessige hensyn en forventning om kun én slik kontakt per uke. Mange foreldre hadde behov for samtaler med lærerne, og telefonsamtaler kunne derfor være tidkrevende. En forventning om kontakt mer enn en gang i uken

var derfor ikke mulig å etterleve. Skoleeier beskriver at det raskt ble lagt en plan for å få elevene over på Office 365²¹ og Teams. Det gjorde at oppfølgingen ble lettere. I mellomtiden tok noen skoler i bruk chat eller andre programmer (eks zoom, facetime, skype). Når skolene kom over på Teams, ga skoleeier føringer om å bruke dette framfor andre løsninger. Etter hvert etablerte det seg mer faste rutiner for hjemmeopplæring, med faste morgenmøter, mer dialog mellom lærer og elever og muligheter for at elevene kunne samarbeide med hverandre. På rødt nivå har det ifølge skoleeier ikke vært nok lærerressurser til å gi tett oppfølging både til de med hjemmeopplæring og til de med skoleundervisning. Etter den første nedstengningen ble den tette oppfølgingen derfor konsentrert rundt undervisningen som skjedde på skolen, i og med at alle hadde minst 50 prosent skoleundervisning.

Rådmannen presiserer igjen i sin tilbakemelding på faktagrunnlaget at det ikke har vært mulig å bemanne kohorter på skolen (som kun var en halv klasse i de aller fleste tilfeller) og organisere fulle skoledager for elever med særskilte behov, samtidig som man skulle ha undervisning og tett oppfølging av elever som jobbet hjemme. Ekstra utfordrende ble dette fordi det også i perioder var svært høyt sykefravær. Det ble derfor gjort helt bevisste valg og pedagogiske vurderinger om å sette inn ressursene i den tiden elevene var på skolen. De fikk tettere oppfølging enn normalt disse timene da det var færre elever i gruppa. Til gjengjeld måtte de jobbe mer selvstendig med oppgaver når de hadde hjemmeskole, alene eller sammen med andre elever.

Erfaringer fra perioder med nedstengning/stengte skoler

Rektor ved Slattum skole forteller i intervju at de i starten hadde dårlig tilgang på digitale hjelpemidler. De var likevel raskt ute, allerede dagen etter nedstengning, med informasjon til foreldre om at de kunne komme og låne utstyr på skolen. De hadde ikke tilgang til Teams, men dette kom ganske raskt på plass. Det var fra tidligere av planlagt at dette skulle innføres på skolen som en pilot, men pandemien førte til at innføringen gikk raskere. Etter et par måneder var mye klart. Videre beskriver rektoren at lærerne hadde individuelle samtaler med elevene og faste morgenmøter. Hvis elever ikke dukket opp, ble først elev, så foreldrene kontaktet. Akkurat i oppstarten kunne oppfølgingen være vanskelig, da mange lærere selv hadde egne barn hjemme, og man måtte finne en løsning som var overkommelig. Noe arbeid måtte elevene jobbe med selv, og lærerne var tilgjengelige til enkelte tider. Dette kunne fungere litt forskjellig fra klasse til klasse. De som ikke hadde barn hjemme var mer tilgjengelige, og gjennom samarbeid mellom lærere på trinnet bidro man til å finne gode løsninger. Rektor opplever at det var klare føringer fra skoleeier i denne perioden.

Ved Hakadal ungdomsskole forteller rektor i intervju at mål nummer én i den første nasjonale nedstengningen var å ha kontakt med alle elever hver dag, enten på telefon, eller ved å sende meldinger. Rektor opplever at de fikk til å lage gode opplegg for elevene, blant annet med stolpejakt og naturstier i nærområdene, og det var et mål å få elevene ut. Når det gjelder opplæringstilbudet beskriver hun at de har en læreplan²² som de uansett fulgte, og at smittetiltak gikk mest utover

²¹ Programvaren

²² Rådmannen understreker i sitt høringssvar at dette er en nasjonal læreplan som alle skolene har vært forpliktet til å følge i perioden. Det har ikke under pandemien vært anledning til å fravike nasjonale læreplaner.

samarbeidsprosjekter. På grunn av mye uforutsigbarhet i pandemiperioden, ble det ifølge henne satt i gang færre langsiktige og tverrfaglige prosjekter, og undervisningsopplegget ble mer basert på oppgaver elevene skulle levere ved skoledagens slutt. Dette var noe som ifølge rektor de mer «individualistiske» elevene profiterte på.

Lederen i Nittedal kommunale foreldreutvalg (NKFU) oppfatter at kommunen lå veldig dårlig an i forhold til den digitaliseringen og infrastrukturen pandemien krevde. Leder mener det fortsatt er et gap på dette området i kommunen, men peker på at det foreligger en strategi for å gi området et løft. Både lærere og barn var utrente på digitale plattformer, og foreldrerepresentantene erfarte at bruken og oppfølgingen via det digitale ble veldig avhengig av hver enkelt lærer, og hvor komfortabel læreren var med bruk av digitale verktøy i undervisningen. Lederen forteller at FAU ved Rotnes skole våren 2020 tok initiativet til en undersøkelse blant foresatte om erfaringer fra nedstengningen. Undersøkelsen viste at det gjennomgående var veldig varierende hvor mye og hvordan det digitale ble brukt. Opplevelsen var at man brukte dette mer til morgenmøter for å sjekke alle inn, og mindre eller ingenting til digital undervisning.

En annen FAU-representant beskriver i intervju at foreldrerepresentanter ikke opplevde at det digitale tilbudet i forbindelse med hjemmeopplæring endret seg noe særlig i senere faser av pandemien. Opplevelsen var at elever med hjemmeopplæring hadde lite å gjøre, og ble raskt ferdig med oppgavene. Man kunne ifølge FAU-representanten forventet at opplæringstilbudet innholdsmessig hadde utviklet seg etter hvert. I begynnelsen av pandemien var det ifølge vedkommende forståelig at det var lite direkte undervisning og at mye var oppgavebasert, men flere foreldrerepresentanter er overrasket over at det fortsatt var slik i senere faser. Man opplevde at barna var ferdig halv elleve/elleve, og at den faglige oppfølgingen kunne være «tynn», noe som ga en følelse av at ikke alle ble fulgt opp i det de skulle gjøre. Man undrer seg over at undervisningen ikke ble mer omfattende etter hvert som man fikk mer erfaring i bruken av Teams. Inntrykket er likevel at variasjonen i undervisningsmetodene ble noe bedre etter hvert. Man har også forståelse for at det kunne være mer krevende for både lærere og elever med skjermundervisning, enn undervisning i klasserom hvor det er mer samspill. Foreldrerepresentantene vil framheve at de opplever at mange lærere gjorde sitt beste, og at de var meget tilpasningsdyktige.

I sin tilbakemelding på faktagrunnlaget påpeker rådmannen at situasjonen nå er en helt annen enn våren 2020 når det gjelder lærernes forutsetninger for å undervise digitalt. Det ble satt i gang tiltak for kompetanseheving i digital pedagogikk høsten 2020. Det var imidlertid utfordrende å få til god kontinuitet og høy kvalitet i kompetanseutviklingen i en situasjon med svært høyt fravær og uten mulighet for å møtes fysisk i lange perioder. Derfor tok nødvendig kompetanseheving noe tid. Rådmannens vurdering er at utgangspunktet for å undervise digitalt er helt annerledes nå som lærerne i langt større grad bruker digitale verktøy i sitt daglige arbeid.

Organisering og tilrettelegging ved skolene

Administrasjonen har oversendt eksempler fra de ulike skolene på hvordan en timeplan og et undervisningsopplegg kunne se ut i perioder med helt eller delvis stengte skoler. Dokumentasjonen viser både til organisering av klasser og lærere når det gjelder hvor undervisningen skulle foregå, samt til hvordan det faglige opplegget kunne tilrettelegges. Figurene under gir eksempler på organiseringen:

Figur 4 Eksempler på organisering av undervisning ved delvis stengte skoler

Klasse og gruppe	Ansvarlig lærer/assistent	Bruk av rom mandag	Bruk av rom tirsdag	Bruk av rom onsdag	Bruk av rom torsdag	Bruk av rom fredag
1A - rød		Klasserom 1A	Klasserom 1A	Klasserom 1A	Klasserom 1A	Klasserom 1A
1A - blå		SFO Grende	SFO Grende	SFO Grende	SFO Grende	SFO Grende
1B - rød		Klasserom 1B	Klasserom 1B	Klasserom 1B	Klasserom 1B	Klasserom 1B
1B-blå		Klasserom rød	Klasserom rød	Klasserom rød	Klasserom rød	Klasserom rød
2A-rød		UTESKOLE	Klasserom 1C	UTESKOLE	Klasserom 1C	Klasserom 1C
1C-blå		UTESKOLE	SFO- Grende	UTESKOLE	SFO- Grende	SFO- Grende
2A-rød		Klasserom 2A	UTESKOLE	Klasserom 2A	UTESKOLE	Klasserom 2A
2A-blå		Gymsal Grende	UTESKOLE	Gymsal Grende	UTESKOLE	Gymsal Grende

7A

- 15.12:** Skoledag på Sørli. Skoletid fra 8.30-13.15. Oppmøte på vanlig sted.
- 16.12:** Hjemmeskole. Skoletid fra 8.30-13.15. Oppmøte Teams-møte kl.8.30.
- 17.12:** Skoledag på Sørli. Skoletid fra 8.30-13.15. Oppmøte på vanlig sted.
- 20.12:** Hjemmeskole. Skoletid fra 8.30-13.15. Oppmøte Teams-møte kl.8.30.
- 21.12:** Hjemmeskole. Skoletid fra 8.30-13.15. Oppmøte Teams-møte kl.8.30.

Kilde: Nittedal kommune 2022

Eksemplene viser at klasser på småskoletrinnet får komme på skolen også når det er rødt nivå. Videre viser figuren at klasser i småskolen er inndelt i to kohorter, «rød» og «blå», og hvordan disse skal fordele seg på ulike rom når de er på skolen. Figuren viser også at uteskole er gjennomgående benyttet. Figuren for klasse 7A viser at undervisningstilbudet for disse elevene i løpet av den aktuelle uken varierte mellom hjemmeopplæring med oppmøte på Teams, og skoledag med fysisk oppmøte på skolen. Skolene har videre oversendt dokumentasjon som viser eksempler på faglig undervisningsopplegg i løpet av en uke eller dag.

Figur 5 Eksempler på faglig opplegg ved hjemmeopplæring

OVERSIKTSPLAN FOR 10. TRINN I UKE 1 OG 2					
Vi hadde håpet å være tilbake på gult nivå, men slik ble det ikke. Her er en oversikt over når elevene skal møte på skolen de kommende to ukene og hvilke dager de skal ha hjemmeskole.					
UKE 1	Mandag 04.01	Tirsdag 05.01	Onsdag 06.01	Torsdag 07.01	Fredag 08.01
Møter på skolen og følger vanlig timeplan	Alle klasser har digital hjemmeskole der en følger vanlig timeplan	Alle klasser har digital hjemmeskole der en følger vanlig timeplan	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 1
Hjemmeskole			Gruppe 2	Gruppe 1	Gruppe 2
Fag på hjemmeskolen			Naturfag Engelsk	Matematikk Språk	Norsk Musikk

Hjemmeskole for 1. trinn uke 50 og 51			
DAG	FREDAG	MANDAG	TIRSDAG
1. ØKT	Norsk/matematikk Jobb i hjemmeskoleheftet/god jul heftet Ekstra: Da kan du skrive en julegaveønskeliste. Minst fire ønsker. (trenger ikke være ting)	Matematikk Se deg om i rommet. Hvor mange trekant, kvadrater, rektangler og sirkler finner du? Kanskje du kan få hjelp og lage et søylediagram?	Norsk Skriv så mange juleord (julekaker, julegaver, juleferie osv) du klarer og tegn til. Bruk gjerne baksiden på "Hjemmeskoleheftet/god jul hefte".
	PAUSE Lek og eller annen aktivitet. Fint å komme seg ut en tur.	PAUSE Lek og eller annen aktivitet. Fint å komme seg ut en tur.	PAUSE Lek og eller annen aktivitet. Fint å komme seg ut en tur.
2. ØKT	Samfunnsfag Hjelp til med noe hjemme. Dette må du avtale med foreldre. Forslag: ta av bordet, hent post, gå med søpla, underhold småsøken, Støvsug, rydd.	Norsk Leseboka s. 92 og 93 Les og syng eller jobb i "Hjemmeskoleheftet/god jul hefte".	Se og les i leseboka s. 94 Så ønskes alle:

Forslag til andre ting dere kan gjøre:

NRK TV: Teodors julekalender <https://tv.nrk.no/serie/teodors-julekalender>

Norsk: [Ov og Jesine \(cdu.no\)](https://www.cdu.no)

De fire siste rutene her: [Leseom 1 \(salabv.no\)](https://www.cdu.no)

Matematikk: https://skolenmin.cdu.no/_/1-trinn/matematikk/taikvenner-60102abbea28a82d2c0ef5ef3610949f31b45515075cb462d-60e30c7c07aa18

Finn likevekten [\(salabv.no\)](https://www.cdu.no)

Engelsk: https://skolenmin.cdu.no/_/1-trinn/engelsk-1/christmas-60102abbea28a82d2c0ef5ef36111094b07aa184bd4c05f6f-61951b62

My family [\(salabv.no\)](https://www.cdu.no)

Hjemmeskole 5A mandag 20.12.21

Norsk

- Lesestund i boka «Purriot og den falske nissen». Den ligger på skolen.cdu – fra lærer. Du kan både lese og lytte til boka ca. 30 minutter. Du leser eller lytter til resten av boka på tirsdag.
- Gjør oppgaven «Norsk mandag: av på tegnsetting» fra lærer på skolen.cdu

Matte

- Arbeid 40 minutter i Multi Smart øving.

Fysak

- Være i fysisk aktivitet i 45-60 minutter.
- Du kan være ute og ake, gå en tur i høyt tempo, danse til Just Dance-videoer eller trene til treningsvideoer på Youtube. For eksempel har «Funkygine» flere gode treningsvideoer på norsk.

Samfunnsfag

- I dag skal dere lære litt om nettett.
- Logg inn på skolen.cdu – fra lærer – samfunnsfag mandag: introduksjon til nettett.

Ta kontakt dersom du lurer på noe. Ta pauser når du trenger det – og spis en god lunsj!

Når du er ferdig med alle oppgavene, sender du en melding til Steffen på Teams der du svarer på følgende:

- Hvilken oppgave synes du var mest gay?
- Var det noen oppgaver som var spesielt vanskelige?
- Hva gjorde du i fysak?
- Har du hatt en fin dag?

Du avslutter senest klokka 13.30.

Kilde: Nittedal kommune 2022

Eksemplene på timeplaner og faglig opplegg viser at skoledagen(e) er sammensatt av ulike fag, men at undervisningen på lavere trinn enn ungdomstrinnet framstår mer fleksibel og tilpasset hjemmesituasjonen. Mens ungdomstrinnet «følger vanlig timeplan», er det for småskole- og mellomskoletrinnet beskrevet hva eleven kan gjøre som et alternativ når det er hjemmet som er læringsarenaen:

- Samfunnsfag: Hjelp til med noe hjemme. Dette må du avtale med foreldre.
- Fysak: Vær fysisk aktiv i 45-60 minutter. Du kan være ute å ake, gå en tur i høyt tempo, danse til Just dance-videoer [...]

Nittedal kommune gjennomførte i første del av juni 2020 en lærer- og foreldreundersøkelse for å kartlegge erfaringer fra den første perioden med stengte skoler og hjemmeundervisning.²³

Tilbakemelding fra foreldre ved barneskolene

Foreldreundersøkelsen stilte ulike spørsmål ved foreldrenes tilfredshet med hjemmeundervisningen:

- Hvordan har hjemmeskolen fungert for ditt barn?
- Hvor fornøyd er du med skolens opplegg for hjemmeundervisning?
- Hvor fornøyd er du med informasjonen du har fått fra skolen og lærere?

²³ Det framkommer ikke av undersøkelsen hva som er svarprosenten, bare antall respondenter som har svart på det enkelte spørsmål. Det knytter seg derfor usikkerhet til undersøkelsene representativitet.

Av de som har besvart undersøkelsen, skårer foreldre gjennomsnittlig nærmere fire av fem poeng på disse spørsmålene. Unntaket er foreldre ved Rotnes og Ulverud skole, som er mindre fornøyde, spesielt med skolens opplegg for hjemmeopplæring (om lag tre av fem poeng). Når det gjelder hvor ofte barnet har hatt kontakt med lærer/ansatt på skolen (på telefon, chat, videomøte eller meldinger), svarer skolene svært ulikt, fra «daglig kontakt» til de som erfarte at det «sjelden eller aldri» var kontakt. Tilbakemeldingene viser at det også var stor variasjon på den enkelte skole når det gjelder hyppighet i kontakt mellom barnet og lærerne, slik foreldrene har oppfattet dette.

Det ble også stilt spørsmål ved om barnet fikk veiledning og hjelp av lærere når han/hun har hatt behov for dette. Her svarer godt over halvparten ved alle skolene, unntatt Sørli, Rotnes og Ulverud, at «ja, de har fått hjelp ved behov». Ved de tre sistnevnte skolene svarer under halvparten det samme, og ved Rotnes og Ulverud svarer om lag 25 prosent «nei, har ikke fått nødvendig hjelp og veiledning».

Tilbakemelding fra foreldre ved ungdomsskolene

Samlet gir de som har besvart foreldreundersøkelsen ved ungdomsskolene også nærmere fire av fem poeng på de samme spørsmålene som er stilt til foreldre ved barneskolene i punktlisten over. På spørsmål om hvor ofte barnet har hatt direkte kontakt med lærer eller annen ansatt på skolen via telefon, chat, videomøter eller meldinger, er det forholdsmessig en større andel som svarer «daglig» ved Nittedal ungdomsskole enn på de andre ungdomsskolene, mens den største andelen av foreldre ved Hakadal ungdomsskole svarer «2-3 ganger i uka». På spørsmål om hvor ofte foreldrene selv har hatt kontakt med lærere eller andre ansatte, svarer om lag hver fjerde respondent at de aldri hadde slik kontakt, og ved Li ungdomsskole svarer bortimot 75 prosent av foreldrene at de sjelden eller aldri hadde slik kontakt med skolen. Det ble også stilt spørsmål ved om barnet fikk veiledning og hjelp av lærere når han/hun har hatt behov for dette. Her svarer 62 prosent, «ja, har fått hjelp ved behov», ved Nittedal ungdomsskole. Mens 45 prosent svarer dette ved Li ungdomsskole.

Tilbakemelding fra lærere ved barneskolene

Framstillingen av svar fra lærere er ikke inndelt per skole, og gir derfor bare et generelt inntrykk fra lærere ved de ulike barneskolene samlet. Av de som har svart på undersøkelsen svarer 58 prosent at de har hatt kontakt med elevene «daglig» eller «flere ganger daglig». Videre skårer lærerne gjennomsnittlig fire av fem poeng på spørsmålet om i hvilken grad de synes de har lyktes i å lage gode, relevante og varierte opplegg for elevene i perioder med hjemmeopplæring.

Når det gjelder hvordan elevene har jobbet, viser tilbakemeldingen fra lærerne at det å jobbe individuelt med oppgaver digitalt, er det som var vanligst «flere ganger om dagen» i forbindelse med hjemmeundervisning. Undervisningsform som sjelden eller aldri ble benyttet var «direktesendt undervisning», eller «arbeid med oppgaver i par eller grupper».

Tilbakemelding fra lærere ved ungdomsskolene

Av de som har svart på undersøkelsen svarer 59 prosent at de har hatt kontakt med elevene «daglig» eller «flere ganger daglig». Videre skårer også ungdomsskolelærerne gjennomsnittlig nesten fire av fem poeng på spørsmålet om i hvilken grad de synes de har lyktes i å lage gode, relevante og varierte opplegg for elevene i perioder med hjemmeopplæring.

Når det gjelder hvordan elevene har jobbet, viser tilbakemeldingen fra lærerne at det å jobbe individuelt med oppgaver digitalt, var det som var vanligst «flere ganger om dagen» i forbindelse med hjemmeundervisning. Også for disse elevene var den undervisningsform som sjelden eller aldri ble benyttet «arbeid med oppgaver i par eller grupper». Nærmere halvparten av de lærerne som har svart på undersøkelsen, oppgir at «forhåndsinnspilte læringsfilmer tilpasset undervisning» ble benyttet en gang i uken²⁴.

Lærere som gjennomførte lærerundersøkelsen, hadde mulighet til å kommentere hva de synes fungerte bra i forbindelse med hjemmeopplæring, og hva som var utfordrende i den første nedstengningsfasen. Gjennomgangen viser at mange lærere både på barne- og ungdomsskolen oppgir at følgende fungerte bra:

- Elevene fikk mer arbeidsro og kunne jobbe i sitt eget tempo
- Elevene ble mer selvstendige
- De digitale ferdighetene økt
- Samarbeidet med de foresatte fungerte godt
- Det fungerte bedre når Teams kom på plass
- Morgenmøtet fungerte bra, og elevene jobbet bra med oppgavene

Det lærere opplevde som utfordrende var (samlet for barne- og ungdomsskolen):

- Utfordringer i forhold til de med språkvansker
- Usikkerhet rundt om elevene hadde det bra
- Fange opp og følge opp elever som sliter med motivasjon, og med å nå ut til de som har mye fravær og ikke leverer oppgavene
- Fravær av det sosiale samspillet man har på skolen

I tilbakemeldingen på faktagrunnlaget fra rådmannen henvises det til at lærerundersøkelsene viser at de aller fleste lærere mener at skolen kartla elevene jevnlig, de snakket sammen om hvem som trengte ekstra oppfølging, de utarbeidet planer og de mest sårbare elevene fikk komme på skolen. Rådmannen mener det derfor er grunnlag for å si at skolene i det store og hele har hatt gode systemer for dette, og at dette har vært det viktigste i skoleeiers dialog med skolelederne. At lærerne likevel opplevde den delen som det mest krevende, mener rådmannen er helt naturlig. Dette var en måte å følge opp elever på som man aldri hadde gjort før, og det ville vært mer grunn til bekymring hvis de faktisk ikke mente at dette var noe av det mest utfordrende ved at barn og ungdom måtte ha hjemmeskole.

²⁴ Føringer fra skoleeier med hensyn til undervisningen etter den første nasjonale nedstengningen var blant annet at «[l]æring skjer best i fellesskap med andre, legg gjerne til rette for gruppe- og samarbeidsoppgaver med for eksempel en fast samarbeidsgruppe over en periode på teams. Gruppene deles inn av lærere.» (Råd- og retningslinjer, periode 2, 8.-10.)

4.3 Beredskapsplaner

Skoleeiers beredskapsplanlegging

Kommunene ved skoleeier skulle som det framkommer i kapittel 3, utarbeide beredskapsplaner. Det er gitt flere føringer til hva beredskapsplanene bør omfatte. Blant annet stilles det krav om at skoleeier må sørge for at skolene har kartlagt og laget en oversikt over hvilke elever som skal få et særskilt omsorgstilbud der skolen stenger. Videre stilles det krav om rutiner/planer for kontaktreduserende tiltak i gul og rød situasjon. Dette gjaldt blant annet for organisering, for eksempel plan for organisering i kohorter.

Tilbakemeldinger fra kommunen viser at skoleeier ikke har utarbeidet noen beredskapsplan for skoleeier etter rådene i smittevernveilederne, men skoleeier mener de likevel har ivaretatt mye av behovet for beredskap gjennom veiledningshefter med råd og retningslinjer. Dokumentasjon som er tilgjengeliggjort for revisjonen, viser at råd og retningslinjer fra skoleeier ble utgitt i fem utgaver fra 23.3.20 til 7.4.21. Skoleeier utarbeidet også dokumentet «Retningslinjer på gul beredskap», i forbindelse med skolestart høsten 2020. Eksempelvis omtaler «Råd og retningslinjer» oppdatert 6. oktober 2020, følgende områder:

- Beredskap for smittevern i Nittedalsskolene høsten 2020 (beskriver smitteverntiltak på grønt, gult, oransje og rødt nivå)
- Beredskapsnivåene (for høsten 2020)
- Karantene (regler ved påvist smitte)
- Brudd på retningslinjer for isolasjon og/eller karantene
- Oppfølging av elever i forbindelse med fravær (beskriver retningslinjer ved ulik fraværslengde og årsak til fravær)
- Når hele klasser eller trinn er i karantene
 - Undervisningen (beskriver blant annet at elevene skal jobbe med fag tilsvarende en full skoledag)
 - Oppfølging av elevene (beskriver blant annet at lærer ved bekymring for hvordan et barn har det hjemme, skal melde ifra til nærmeste leder. Lærer og nærmeste leder skal bli enige om hvordan dette følges opp videre).
- Annet, herunder tips og ideer (beskriver blant annet forventninger til lærernes tilgjengelighet og tips til bruk av Teams)
- Forventninger til skolelederne når elever får opplæring hjemme (beskriver blant annet at skolene jevnlig bør utarbeide risiko- og sårbarhets (ROS) analyser)

Skolenes beredskapsplanlegging

Flere av skolene har ifølge skoleeier oppdatert beredskapsplaner i forbindelse med pandemien. Skolene har også utarbeidet egne ROS-analyser²⁵, og har hatt planer for å endre smittevernnivå på

²⁵ ROS-analysene er relevante i lys av kravet om beredskapsplaner, da disse beskriver tiltak i forbindelse med fravær av lærerressurser, og da «tilstrekkelig bemanning dersom ansatte blir syke» er et av punktene beredskapsplanene bør omfatte.

kort varsel, noe de har blitt bedt om å oppdatere og ha klare. Alt i alt mener skoleeier dette har bidratt til at skolene har vært i stand til å raskt kunne skifte nivå i trafikklysmodellen. Dokumentasjonen revisjonen har fått tilgjengeliggjort viser følgende oversikt over hvilke skoler som utarbeidet ROS-analyser, hvilke som utarbeidet beredskapsplaner og/eller andre beredskapsdokumenter:

Tabell 1 Beredskapsplaner/dokumenter og ROS-analyser per skole

Skole	ROS-analyser	Beredskapsplaner	Eksempler på andre relevante beredskapsdokumenter
Elvetangen	X		«Gul beredskap fra og med 10. januar 2022» «Organisering 16. - 21. desember 2021 med utgangspunkt i rødt nivå»
Holumskogen	X		«Timeplan 6.trinn vår 21 på rødt nivå» «Karantene hjemmeskole 2021 (3. trinn)»
Slattum	X		«Plan for rødt nivå - februar 2021» «Oversikt over elever med tilbud på skolen - sårbare elever»
Sørli	X	X	«Oppmøteliste for elever med foreldre i samfunnskritiske jobber og elever med spesielle behov» «Oppfølging av enkeltelever på skolen og hjemme»
Rotnes	X		«Felles kjørerregler karantene-hjemmeskole» «Uke 24 Elever som skal ha tilsyn ved Rotnes skole»
Ulverud	X		«Behov for tilsyn under perioden med stengt skole uke 16 og 17» «Rutiner ivaretagelse av sårbare elever»
Hakadal u.s.	X		«Koronarød timeplan vår-21»
Li u.s.	X	X	«Ressursfordeling sårbare elever uke 1 2022»
Nittedal u.s.	X		«Retningslinjer rød beredskap»

Kilde: Nittedal kommune 2022

Oversikten viser at kun to skoler hadde utarbeidet noe som ble benevnt «beredskapsplan» under pandemien, mens alle skolene hadde utarbeidet ROS-analyser. I Sørli skole sin beredskapsplan er trafikklysmodellen for smitteverntiltak omtalt som ett av flere beredskapsområder i forbindelse med ulykker som kan oppstå (brann, dødsfall m.m.). En lignende løsning er benyttet i Li ungdomsskole sin beredskapsplan, hvor smittevernberedskap på ulike nivåer er beskrevet som ett av flere beredskapsområder. Gjennomgangen viser videre at alle skoler har ett eller flere dokumenter som beskriver områder som ifølge føringene bør omtales i en beredskapsplan. Flere av dokumentene framstår som konkrete planer for organisering og ressursfordeling i tidsavgrensede perioder.

Tilgang på digitalt utstyr

Ett annet krav som bør omfattes av skoleeier beredskapsplan er å sørge for at skolene har tilstrekkelig utstyr, inkludert digitalt utstyr, i gul og rød situasjon. Revisjonen kan ikke se at digitale hjelpemidler er omtalt i skoleeiers råd og retningslinjer, annet enn som tips i form av «hjelp hverandre hvis dere ønsker å prøve nye, digitale verktøy eller flere funksjoner i teams.»

Rådmannen utdyper i sin tilbakemelding på faktagrunnlaget at det stemmer som revisjonen skriver, at det ikke framkommer i råd og retningslinjer hvordan det skulle sikres tilstrekkelig med digitalt utstyr og at skolene fikk beskjed om å låne ut det utstyret de hadde. For øvrig mener rådmannen at det er skoleeiers jobb å skaffe tilstrekkelig med utstyr, og dette derfor ikke var en retningslinje som ble formidlet til skolene. Rådmannen mener at kommunen ivaretok kravene til beredskapsplan selv om det ikke står i råd og retningslinjer, og har i forbindelse med tilbakemeldingen vedlagt sak til kommunestyret 20/01492-1 fra april 2020.²⁶

Skoleeier informerer om at det under den første nedstengningen var mangel på digitalt utstyr ved flere skoler. Med utgangspunkt i informasjon som er oversendt, var situasjonen per klassetrinn følgende:

- Elevene på 1.-7.trinn hadde ikke egne skole-PC'er. Mange hadde utstyr hjemme, og det ble sendt ut informasjon om at det var mulig å låne på skolen.
- Elevene på 5.-10.trinn fikk nye skole-PC'er fra skolestart i 2020 og fra august 2020 hadde man dekket opp slik at alle elever fra 5. til 10. trinn hadde egen digital enhet.
- Våren 2020 hadde elevene på 8.-10. egen skole- PC, men ikke oppdatert programvare som egnet seg til hjemmeopplæring. Dette fikk de i slutten av mars 2020 i form av Office 365 og Teams.

I GSI-rapporteringen for 2021/2022 blir det stilt spørsmål ved hvorvidt elever hadde tilgang til egen digital enhet. Registreringene viser at det totalt var 838 elever på småskoletrinnet som ikke hadde tilgang på egen digital enhet.

Rådmannen skriver i tilbakemeldingen på faktagrunnlaget at kommunen umiddelbart gikk i gang med å finansiere leasing av PC'er til elevene på 5.-10. trinn, samt gi elevene tilgang til Teams og Office365. Rådmannen understreker videre at elevene på 1.-4. trinn har hatt svært lite hjemmeskole, og at kommunen derfor hadde tilstrekkelig utstyr til de elevene som faktisk har trengt det siden august 2020.

På Utdanningsdirektoratets hjemmesider (Utdanningsdirektoratet 2022b) orienteres det om at det i nasjonalbudsjett er bevilget midler for bedre tilrettelegging av digital undervisning i 2021. Tilskuddsmottakere er kommuner og fylkeskommuner. Totalt 81,5 millioner er fordelt på 240 kommuner. Målet for tilskuddsordningen var å legge til rette for digital hjemmeundervisning i forbindelse med covid-19-utbruddet. Oversikten viser at Nittedal mottok midler tilsvarende 1.250.000

²⁶ I saksdokumentet anbefaler rådmannen at det inngås en avtale med leverandør om leasing av PC'er til alle elever i nittedalsskolen 5-10. trinn.

kroner. I avisen Varingen publisert på nett 1.2.2021, uttaler daværende kommunalsjef for oppvekst og utdanning, at kommunen har jobbet med å legge mer til rette for digital hjemmeundervisning hele det siste året, og at summen fra regjeringen inngår i en større helhet i dette arbeidet. Videre viser daværende kommunalsjef til at det har blitt investert betydelig også fra kommunens side for å sikre at alle elever fra 5.-10. trinn skal ha tilgang til sin egen PC. I Romerikes blad uttaler kommunalsjefen at det er store forskjeller når det kommer til digitalt utstyr, og at støtten vil bidra til at elever ikke blir avhengig av foreldrenes utstyr (publisert 10.8.2021).

I rådmannens tilbakemelding på faktagrunnlaget påpekes det at mangel på IT-utstyr i barneskolen og varierende kompetanse i bruk av dette framstår som den vesentligste mangelen for håndteringen av pandemien i grunnskolen. I 2022 ble det bestemt at alle elever på 1.-10.trinn har en digital enhet. Dette vil gjøre utgangspunktet for å ta i bruk hjemmeskole i forbindelse med en ny pandemi eller en annen beredskapssituasjon helt annerledes. Rådmannen tar til etterretning at revisjonen mener at disse forholdene skulle vært tatt inn i en egen beredskapsplan. Dette vil nå bli tatt inn i det pågående arbeidet med revidering av kommunens beredskapsplaner.

Elever som ble sårbare under pandemien

I første utgave av skoleeiers råd og veiledning (23. mars 2020) gis det føringer til skoleledelsen om å ha oversikt over hvilke elever som trenger ekstra oppfølging, og en plan for hvordan de får det til. Videre bes skoleledelsen om å undersøke saken hvis lærere melder om elever som ikke har det bra, og eventuelt ta kontakt med PPT/barnevern. Det skal også vurderes fortløpende hvilke elever som skal få et tilbud på skolen. Figur 8 er et eksempel på rutine Ulverud skole utarbeidet for å fange opp elever som ble sårbare i forbindelse med hjemmeopplæring.

Figur 6 Oppfølging av sårbare elever Ulverud skole

NITTEDAL KOMMUNE

ULVERUD SKOLE

Rutiner for oppfølging av ev. sårbare elever

- Kontaktlærere følger med på at alle elever er pålogget til avtalt tid. Ta kontakt med elev/foresatte dersom elev uteblir. Om elev ikke møter opp varsles nærmeste leder som i samarbeid med sosiallærer og helsesykepleier følger opp med ev hjemmebesøk.
- Kontaktlærer kartlegger, evaluerer og følger fortløpende opp elevene sosialt og faglig
- Kontaktlærere er i jevnlig kontakt med foresatte pr telefon eller på Teams. Alle samarbeidsmøter gjennomføres på Teams, kun noen få fysiske møter der dette er absolutt nødvendig.
- Elever som strever på hjemmeskole eller av andre grunner trenger støtte får tilbud på skolen. Disse ivaretas av spesialpedagoger og assistenter. Spesialpedagog utarbeider et pedagogisk opplegg i samarbeid med kontaktlærer/faglærer.
- Kontaktlærer er i daglig digital kontakt med alle elever. Åpning for hyppigere kontakt bl.a ved bruk av telefon.
- Alle kontaktlærere ringte alle elever minst to ganger ukentlig.
- Skolen oppretter hjertetelefon der elever (og foresatte) kan komme i kontakt med skolens sosiallærer, læringsmiljølærer og helsesykepleiere.
- Assistenter går på «vinketur» i nærmiljøet til avtalte tider slik at elever kan komme utenfor eller stå i vinduet for en kort hilsen og prat.
- Skolens sos.ped. team har jevnlig kontakt med PPT og barnevern

Kilde: Nittedal kommune 2022

I den tidligere nevnte foreldre- og lærerundersøkelsen fra juni 2020, svarer cirka 90 prosent av lærere ved barneskolene som har besvart undersøkelsen at de er enig/delvis enig i følgende påstand:

- «Vi har definert sammen hvilke elever som trenger ekstra oppfølging»,

Videre svarer cirka 95 prosent av barneskolelærerne at de er enig/delvis enig i følgende påstand:

- «De mest sårbare elevene har fått et tilbud på skolen eller annen tett oppfølging».

Når det gjelder ungdomsskolene svarer over 95 prosent av lærerne som svarte på undersøkelsen at de er enige eller delvis enige i følgende påstander:

- «Vi har definert sammen hvilke elever som trenger ekstra oppfølging»,
- «De mest sårbare elevene har fått et tilbud på skolen eller annen tett oppfølging» og
- «Elevene mine er kartlagt jevnlig sammen med skoleledelsen».

På spørsmål om skolen har fått tilbakemelding fra lærere om at de har utfordringer med å få tak i én eller flere elever i perioden 4. januar til 12. mars 2021, svarer to skoler ifølge GSI-registrering at de har opplevd dette. I den tidligere refererte foreldre- og lærerundersøkelsen som ble gjennomført etter første nasjonale nedstengning, kommenterer også en god del lærere at noe av det som var utfordrende var «å følge opp elever som ikke møter til undervisning/ikke leverer noe», «kontakt med enkelte elever man vet trenger hjelp, men som ikke ønsker det».

Foreldrerepresentanten forteller i intervju at man i FAU diskuterte hvordan skolen kunne ivareta de man var bekymret for, med tanke på hvordan de hadde det hjemme, og hvordan man best kunne nå dem. På bakgrunn av dette oppfordret FAU ved en av skolene om at man måtte tolke adgangen til å komme på skolen vidt, slik at muligheten til å kunne komme på skolen selv om denne var stengt favnet de som trengte det. Om dette ble hensyntatt av skoleeier og skoleledelse, er ikke representanten kjent med.

Rektor ved Slattum skole forteller i intervju at de hadde en lav terskel for å sette opp elever på listene over hvem som hadde behov for å få et tilbud på skolen, om noen uttrykte at de ikke fikk til oppfølgingen hjemme. Andre ganger var det henvendelser fra barnevernet som bidro til at elever kom på en slik liste. Det var ifølge rektor avdelingslederne som fulgte opp listene, og satte opp tilbud til ulike tider, slik at man bemannet ut ifra dette, samtidig som hjemmeundervisning skulle ivaretas.

Rektor ved Hakadal ungdomsskole uttrykker at hovedmålet må være å ha best mulig oversikt over elevene, og tettere oppfølging enn når det er «vanlig» skole. Dette er noe hun mener at de faktisk hadde, og at det er noe de vil fortsette med.

Lederen for NKFU forteller at de i etterkant av pandemien har fått en orientering som viser at det er en klar økning i henvisninger til BUP²⁷. Selv om de i utgangspunktet ligger under landssnittet, har økningen i henvisninger vært stor. Hun forteller videre at kommunen har etablert et ambulerende team med fokus på førsteklasettrinnet, men legger til at hun mener dette kom noe sent i gang med tanke på å forebygge konsekvenser av pandemien blant barn og unge.

4.4 Elever med rett til undervisning på skolen når denne var stengt

Som beskrevet i kapittel 3.4 var det to grupper som ifølge lovverket uansett skulle få et tilbud om undervisning på skolen i perioder hvor skolen var stengt, eller hadde et redusert tilbud. Dette gjaldt elever hvor minst én av foreldrene var ansatt i samfunnskritiske funksjoner (gruppa a), samt elever med «særlige behov» som ikke kunne ivaretas når skolen var stengt (gruppe b). For gruppe b forutsettes det at den enkelte skole gjorde konkrete og individuelle vurderinger av hvem som hadde «særlige behov». Skoleeier måtte derfor etablere et system for å fange opp, registrere og tilrettelegge for elvene i gruppe a og b (midl. forskrift § 3 a), slik at tilbudets innhold og omfang ivaretok den enkelte elevs behov.

System for å fange opp og registrere elever i gruppe a. og b.

Skoleeier informerer om at det i starten av pandemien ble utarbeidet lister etter mal fra skoleeier, både over elever med foreldre i samfunnskritiske funksjoner, samt over elever med behov for å være på skolen grunnet andre særlige behov. I starten av pandemien brukte derfor alle skolene samme skjema, men etter hvert har skolene gått mer over til egne formater.

Når det gjaldt førstnevnte gruppe, ble det etter hvert slik at de som hadde et behov, og som allerede sto på en liste, selv tok kontakt når det var aktuelt. Skoleeier påpeker at denne gruppen er stabil, og at det ikke endrer seg i løpet av et år hvem som har foreldre i samfunnskritiske funksjoner. Overfor denne gruppen var det derfor ikke behov for å drive oppsøkende virksomhet. Rektor ved Slattum skole forteller at for de med foreldre i samfunnskritiske funksjoner, var det dialog med de aktuelle foreldrene, og at listene ble fortløpende oppdatert. Noen foreldre jobbet turnus og hadde ikke behov hver dag. Lista kunne derfor variere fra dag til dag.

Når det gjaldt gruppe b, drev skolene ifølge skoleeier langt mer med oppsøkende kontaktvirksomhet. Her har det vært et tett samarbeid mellom blant annet barnevern, PPT og foreldre, og det var en forventning fra skoleeier om at skolene skulle ha en oversikt: «Skolen skal til enhver tid ha oversikt over ungdommer som er særskilt sårbare. Dette kan være elever med spesialundervisning, vanskelige familieforhold med mer» (Råd og retningslinjer for ungdomsskolene i Nittedal i forbindelse med covid 19, oppdatert 7.4.2021). Oppfølgingen av disse elevene har også ifølge skoleeier vært et tema på de daglige møtene med rektorene. Imidlertid takket ikke alle i gruppen ja til tilbud om å være på skolen, da de opplevde at det kunne virke stigmatiserende. Disse fikk da på lik linje med andre et tilbud om hjemmeopplæring, men med forsterket oppfølging fra skolen. Det første året var det ifølge rektor ved Hakadal ungdomsskole ingen av elevene som hadde rett til det som benyttet seg av tilbud

²⁷ Revisjonen har fått oversendt den aktuelle presentasjonen.

om å være på skolen. For mange var det ikke et ønske å komme «alene» på skolen, mens andre takket nei på grunn av smittefaren.

Dokumentasjon fra kommunen viser at flere skoler har benyttet en lik mal for kartlegging av elever med særlige behov, som vist i figuren under.

Figur 7 Skoleeiers mal for registrering av elever med særlige behov

Initialer	Trinn	Eleven har spesial-undervisning	Eleven har særskilte behov	Utfordrende familie-situasjon (eks. mangler nettverk)	Ønsker tilbud på skolen	Ønsker ikke tilbud på skolen	Samarbeidspartene re involvert	Informasjon om tilbudet	Vedtakk	Hvem har tatt initiativ for å få til tilbudet? (eks. skole, barnevern, foresatte selv)

Gjennomgangen av de ulike skolenes lister, viser noe variasjon i utfyllingen, ved at enkelte gir mer informasjon på de ulike punktene i skjemaet, mens andre kun setter kryss. Gjennomgangen viser også, slik skoleeier har forklart, at skolene etter hvert utarbeidet sine egne maler. Her er variasjonen større, med tanke på utforming og innhold i listene. Et eksempel er vist i figurene under²⁸.

Klasse, Navn	Fått tilbud?	Fredag	Mandag	Tirsdag	5.1	Sårbar	Samfunnskritisk	Ansvarlig
1b,	Takket nei							
1c,	Takke ja	08.30-15.30						
1a,	Takket ja	8-16	8-16	8-16				
1a,	Takke ja	07.30-15.30		07.30-15.30				
1a,			8-14	8-14				
2a,	Takket ja		8-16	8-16				
2a,	Takket ja	8-16	8-16	8-16				
2a,	Takket ja	8.30-11.30	8.30-11.30	8.30-11.30				
2a,	Takket ja							
2b,	Takket ja		07.45-16.15	07.45-16.00				
2b,	Takket ja		08.30-11-30	08.30-11.30				
3a,	Takket ja		8.30-16.10	8.30-16.10				
3a,	Takket ja	8.30-13	8.30-14.15	8.30-13				
3b,	Takket ja	8.30-11.30	8.30-11.30	8.30-11.30				

²⁸ Deler av figuren er skjult grunnet personvern hensyn.

Sårbare barn som får undervisning på skolen.		
Hvem	Fra når	Initiativ fra
5.	Uke 13	skole
5.	Uke 13	skole
5.	Uke 14	hjem
5.	Uke 14	hjem
6.	Uke 13	skole
6.	Uke 13	skole
7.	Uke 14	hjem
7.	Uke 17	skole
7.	Uke 16	skole
7.	Uke 18	hjem
7.	Uke 19	hjem
7.	Uke 19	Hjem

Kilde: Nittedal kommune 2022

Revisjonen har etterspurt hvorvidt lister over elever med særlige behov ble oppdatert våren 2021. Dette var en periode hvor man ifølge skoleeiers oversikt hadde flere lokale smitteutbrudd, spesielt ved skolene i «søndre» Nittedal (Li, Slattum, Ulverud og Holumskogen), og hvor enkelte skoler var på rødt nivå over lengre tid. Skoleeier informerer om at det er noe usikkert hvorvidt skolene oppdaterte listene jevnlig under pandemien, uavhengig av om det var forventet innføring av rødt nivå eller ikke (som var det eneste som ga mulighet for å ha elever på hjemmeopplæring). Rutinen var at skolene ble minnet om å gå over listene på nytt hver gang det ble snakk om å endre nivå nasjonalt, regionalt og lokalt. Dette var også i tråd med det som står i kommunens veileder.

Det typiske i pandemiperioden var ifølge skoleeier at ansvarlig leder for hvert team²⁹ på skolen gjennomgikk elevene på trinnet sammen med lærerne i det man gikk over til et nytt nivå (for eksempel fra gult til rødt). I den forbindelse bestemte man hvilket tilbud de mest sårbare elevene skulle få. Det ble bestemt hvem som skulle få tilbud om å komme på skolen, og hvem som måtte følges opp litt ekstra hjemme osv. Så ble oppgavene fordelt mellom de lærere, og en spesialpedagog fulgte opp «sine» elever i henhold til elevens IOP. I noen tilfeller avtalte man for eksempel at en sosiallærer skulle følge opp noen enkeltelever ekstra.

²⁹ Teamet består av lærere som jobber med samme elevgruppe inkludert kontaktlærere, eventuelle faglærere som er mye på trinnet, spesialpedagoger og eventuelle assistenter. Disse har felles ansvar for en gruppe av elever, også de elevene som har ekstra utfordringer. Ledelsen på skolen har som regel fordelt teamene seg imellom. På de største skolene har en leder ansvar for ett team (f.eks. 8. trinn), på mellomstore har de ansvar for flere team (f.eks. 5.- 7. trinn) og på de mindre skolene fordeles oppfølging avhengig av hvor mange det er i ledelsen (skoleeier i e-post 15.8.2022).

Rådmannen gjentar i sin tilbakemelding på faktagrunnlaget at skolene ble bedt om å gå igjennom elevene sine hver gang det ble signalisert at det kunne komme en endring i trafikklysnivå. Skoleeiers inntrykk er at dette ble fulgt opp godt av skolene. I rektor- og skoleledermøter var det jevnlig et tema hvordan skolene fulgte opp disse elevene, og dette var også en viktig del av skoleeiers oppfølging av den enkelte skole. I første fase av pandemien fikk få elever et tilbud på skolen, men senere i pandemien strakk skolene seg langt for at flere elever skulle få et tilbud på skolene. Rådmannen anerkjenner likevel at det i Nittedal, som i alle andre kommuner med høyt smittetrykk og lange perioder med ekstraordinære smitteverntiltak, er enkelte elever som ikke har fått den oppfølgingen de burde fått. I en liknende situasjon senere, er dette ifølge rådmannen et viktig område å ivareta.

Revisjonen har mottatt oppdaterte lister for våren 2021 fra fire skoler, samt mange udaterte lister.

Tilrettelegging av undervisningen for elever i gruppe a. og b.

Om skolene holdt stengt i perioden 4. januar til 12. mars 2021, ble de bedt om å rapportere i GSI på hvorvidt de har hatt et tilbud på skolen til barn av foreldre som var ansatt i kritiske samfunnsfunksjoner, barn med nedsatt funksjonsevne/vedtak om spesialundervisning og øvrige utsatte/sårbare barn. Tabellen under viser resultatet for Nittedal totalt sett.

Tabell 2 Tilbud om skoleundervisning ved stengte skoler i perioden 4. januar til 12. mars 2021

Målgruppe som fikk skoleundervisning	Antall elever
barn av foreldre som var ansatt i kritiske samfunnsfunksjoner	18
barn med nedsatt funksjonsevne/vedtak om spesialundervisning	33
øvrige utsatte/sårbare barn	23

Kilde: GSI

Om man ser fordelingen på skolenivå, viser registreringen at alle skoler som var helt eller delvis stengt enkelte dager innenfor den aktuelle perioden hadde et tilbud til elever i gruppe a og gruppe b.

Skoleeier informerer videre om at tilbudet som ble gitt til gruppe a var tilsyn, og det ble ikke gitt særskilt undervisning av egne pedagoger, da lærerne måtte ivareta elever som hadde hjemmeopplæring og elever med særskilte behov. Tilsynet disse fikk skal erstatte det tilsynet elever hjemme ville fått fra egne foreldre. Skoleeier mener man også må ta i betraktning at Nittedalskolene har hatt Norges laveste grunnskolesats³⁰ i perioden. Dette har vært en del av rammefaktorene under pandemien. Barn som var på skolen fordi foreldrene måtte på jobb, fikk dermed ikke nødvendigvis oppfølging av lærere utover det elevene som hadde hjemmeopplæring fikk, men de fikk tilsyn og hjelp fra skolens ansatte. Skolen bestrebet seg på at elever med særskilte behov fikk oppfølging av lærer eller spesialpedagog når de var på skolen. En av skolene har oversendt et eksempel på en ukeplan for barn i kategorien «sårbar» og med «spesialundervisning». Ukeplanen viser at elevene ble fordelt i grupper på tre og fire, og ble gitt undervisning på henholdsvis skole, hjemme og uteskole i løpet av den aktuelle uken.

I intervju med FAU-representant kommer det fram at FAU fikk informasjon fra rektor om at noen elever ville få tilbud om å være på skolen når denne var stengt, og at det var et samarbeid med foreldrene dette gjaldt. Representanten kan ikke huske at utfordringer rundt dette har vært et tema under pandemien. I de tilfeller det kommer kritikk rundt oppfølging av enkeltelever, blir dette uansett ikke tatt opp som en enkeltsak i FAU, men man kan løfte problemstillingen og etterspørre om det utgjør et strukturelt problem.

4.5 Elever med vedtak om spesialundervisning

Elever med enkeltvedtak om spesialundervisning, skulle så langt det lot seg gjøre få tilbud som følger av vedtaket, og med stor vekt på hva som er elevens beste der hvor det ble gjort tilpasninger i tilbudet.

Tall fra GSI viser at det totalt sett var 205 elever med vedtak om spesialundervisning i skoleåret 2020/2021 og 204 elever i 2021/2022.

Elever med vedtak om spesialundervisning har ifølge skoleeier i veldig stor grad fått komme på skolen, og skolene har strukket seg langt for at dette skulle kunne ivaretas. Det har ifølge skoleeier ikke vært klager på spesialundervisning i perioden. Skoleeier har videre signalisert at skolene skal føre avvik i tilfeller hvor tilbudet har vært redusert, og uttrykker at dette ligger i skolenes egne avvikssystemer. Dette utelukker ikke at foreldre har vært i kontakt med skolene for å ta opp forhold rundt et redusert tilbud innen spesialundervisningen til deres elev. I intervju med en av FAU-representantene forteller vedkommende at inntrykket er at det har vært lite kritikk fra foreldre til elever med spesialundervisning under pandemien, noe det var mer av før pandemien. Hun reflekterer rundt at dette kan være uttrykk for «raushet» fra foreldrenes side, og/eller at oppfølgingen av disse elevene

³⁰ En rapport fra Agenda Kaupang som kom i midten av mai 2021, viser at Nittedal er den av landets 356 kommuner som bruker desidert minst på grunnskole. Dette understøttes av den siste Kostra-rapporten, som viser at når det gjelder netto driftsutgifter til grunnskolesektor pr innbygger 6-15 år, så brukes det kr 116 610,70 i landet for øvrig (uten Oslo), mens i Nittedal brukes det kr 101 377,40. <https://www.varingen.no/lar-kommunen-elevene-i-nittedalsskolen-ga-for-lut-og-kaldt-vann/o/5-92-245660> [10.11.2022]

faktisk har fungert godt. Hun påpeker også at dette kanskje er et tema de burde blitt noe mer informert om fra skoleledelsens side.

Skoleeier uttrykker at det sentrale har vært å følge opp den enkeltes individuelle opplæringsplan (IOP), uavhengig av om dette har vært i regi av spesialpedagog eller andre lærere. Dette bekreftes av rektor ved Slattum skole som forteller at elever med vedtak om spesialundervisning ble fulgt opp i henhold til IOP, men ikke alltid av en spesialpedagog. Rektor ved Hakadal ungdomsskole forteller at spesialpedagogene ble fordelt på grupper med elever som trengte ekstra oppfølging. Når det gjelder kompetanseplaner i IOP, mener rektor og at de samme målene ble nådd, selv om hun antar at de ikke alltid har klart å gi det samme antall timer. Hun mener de har gitt det samme innholdet, men på en annen måte, for eksempel mer i gruppeundervisning. I starten ble det laget en egen gruppe i chatten på Teams for disse elevene. I slutten av pandemien ble dette gjort litt annerledes ved at disse elevene fikk et heldagstilbud i gruppe på skolen.

Rektor ved Hakadal ungdomsskole beskriver at skolen til en viss grad har registrert de som har fått færre timer, og hvor man har prøvd å ta igjen noe av det. Man er imidlertid ikke så opptatt av å telle timer, men mer å «tette igjen hull i kompetansen», gjennom kartlegginger som viser fremgang eller tilbakegang. For de «svake» elevene er det ofte det sosiale, og å trene sosiale ferdigheter ved å være til stede i klasserommet, som gjør at de blir mer rusta til overgangen til videregående skole.

Spesialpedagogressursene ble ifølge rektor ved Slattum skole hovedsakelig «vernet». Men disse kunne også bli syke, og da var rutinen at det skulle ligge klart arbeidsoppgaver i henhold til plan, og som en lærer da måtte følge opp. Om spesialundervisningstimer ble «borte», skulle det registreres. Men dette er det ifølge rektoren ikke lett å ha hundre prosent oversikt over, da et vedtak om spesialundervisning er basert på årstimer. I perioder kan en elev få færre eller flere timer. En utfordring kunne være at en spesialpedagog ikke kunne jobbe på tvers av ulike kohorter, og da måtte andre ta seg av undervisningen. Etter hvert ble det åpnet for at man kunne jobbe mer på tvers.

Revisjonen har intervjuet en spesialpedagog ved en av Nittedalsskolene. Hun forteller at elevene hun har hatt ansvar for under pandemien har svært forskjellige utgangspunkt. For en av elevene sendte hun daglige planer til foreldrenes mail, og foreldrene så på denne sammen med eleven. Denne eleven ringte hun hver dag til et fast klokkeslett. For to andre elever ble planene fra faglærere tilpasset. Disse fikk etter hvert tilbud om å komme på skolen, og fikk oppfølging der. Ikke alle ville komme på skolen når andre elever hadde hjemmeopplæring. Tilpasninger ble gjort etter hvor mye oppfølging den enkelte elev kunne få hjemme. Hun opplever at det ble godt tilrettelagt slik at hun kunne følge opp sine elever, og at mye av behovet for oppfølging ble dekket gjennom undervisning i små grupper.

Når det gjelder hvorvidt elever har fått færre timer enn i vedtaket, synes spesialpedagogen dette er litt vanskelig å vurdere, da dagene er lagt opp ulikt. De måtte registrere hvis det var timer som ikke ble gitt, samt hvordan timene skulle tas igjen. Man evaluerte de ulike elevene, og om de hadde fått dekt tilbudet, eller om dette måtte tas igjen. Hun mener dette ble greit nok fulgt opp etter forutsetningene under pandemien.

Kontaktlærere sto også for oppfølgingen, og ikke bare spesialpedagoger. Samarbeid med foresatte skjedde via mail og telefon, og det ble gjort individuelle avtaler. Hun beskriver at hun allerede har tett kontakt med disse foreldrene fra før. Noen opplevde at det var vanskelig å følge opp hjemmefra, og da fikk eleven tilbud om å komme på skolen.

I sin tilbakemelding på faktagrunnlaget presiserer rådmannen at det rektorene og spesialpedagogen uttrykker er at avvik på spesialundervisning er vanskelig all den tid det er snakk om årstimer. Noen elever har IOP som omhandler sosial kompetanse og mange har et helhetlig tilbud, mens andre for eksempel har tre uketimer med spesialundervisning i matematikk. Det vil ifølge rådmannen alltid være skjønnsmessige vurderinger hva som i slike tilfeller utgjør et avvik, og hvilke muligheter man har for å ta igjen slik spesialundervisning. Rådmannen informerer også om at skolesektoren i Nittedal i løpet av kort tid vil ta i bruk kvalitetssystemet Compilo. I den grad det har manglet et felles system for å registrere avvik når elever ikke får den spesialundervisningen de har krav på, vil det ifølge rådmannen ivaretas i dette arbeidet. Dette betyr ifølge rådmannen likevel ikke at lærerne ikke har kunnet rapportere avvik.

En oversikt i GSI over antall elever som har fått færre timer enn normalt/planlagt i perioden etter at skolen åpnet igjen 27. april/11. mai til 2. juni, viser at dette gjaldt til sammen 68 elever. Det var omtrent like mange på småskole-, mellom- og ungdomsskoletrinnet. Om man ser på fordelingen per skole, viser det seg at det spesielt var ved Ulverud skole elevene fikk færre timer, nærmere bestemt 17 elever på småskoletrinnet, og 14 elever på mellomtrinnet. Registreringen viser også at det var stor forskjell mellom de to ungdomsskolene, da det var 18 elever ved Nittedal ungdomsskole som fikk færre timer, mens dette bare gjaldt to elever ved Hakadal ungdomsskole.

I tilbakemeldingen på faktagrunnlaget kommenterer rådmannen de store forskjellene mellom Hakadal og Nittedal ungdomsskoler. Dette har ifølge rådmannen mest sannsynlig sammenheng med det som er omtalt tidligere i rapporten, nemlig at Hakadal ungdomsskole i perioden hadde små klasser og derfor mulighet for å opprettholde vanlig timeplan, mens Nittedal ungdomsskole måtte dele gruppene i to kohorter. Da var det ifølge rådmannen mer utfordrende å bemanne tilstrekkelig. Samtidig vil små grupper gjøre det enklere for læreren å følge opp målene i en IOP for en eller noen få enkeltelever i tillegg til ordinær, tilpasset opplæring.

Fra skolestart og fram til 1. oktober 2020, oppgis det at kun tre elever på småskoletrinnet, tre elever på mellomtrinnet og seks elever på ungdomsskoletrinnet som har fått færre timer, altså en tydelig reduksjon sammenlignet med perioden rett etter gjenåpningen.

I GSI-rapportering for perioden 4. januar til 12. mars 2021, har antallet elever med vedtak om spesialundervisning som har fått færre timer enn vedtaket igjen økt. I denne perioden er det 23 elever på småskoletrinnet, ti på mellomtrinnet og ti på ungdomsskoletrinnet som oppgis å ha fått færre timer. Her oppgis det også at ni elever på småskoletrinnet og åtte elever på mellomtrinnet har fått et annet tilbud enn det vedtaket om spesialundervisning tilsier når det gjelder organisering og kompetanse.

I tilbakemeldingen på faktagrunnlaget kommenterer rådmannen økningen fra høst 2020 til januar/mars 2021. Rådmannen peker på at skolene var lite påvirket av pandemien tidlig på høsten.

Sykefraværet var normalt, og alle skolene var på gult nivå i hele perioden. Situasjonen var en helt annen vinteren 2021 med høyt sykefravær, mange smitteutbrudd og mange, til dels lange, perioder på rødt nivå. Det var ifølge rådmannen svært krevende å skaffe vikarer i perioden, og skolene måtte bruke alle ansatte for å ivareta elevenes rett til å være på skolen samtidig som smittevernet skulle ivaretas.

Tabellen under viser antall elever som har fått færre timer enn normal/planlagt i perioden 4. januar til 12. mars, sammenlignet med landssnittet.

Tabell 3 Andel elever som har fått færre timer 4. januar til 12. mars 2021

Tilbud	På landsbasis	I Nittedal
Antall elever med vedtak	48 684	205
Færre timer	10 044 (21 prosent)	43 (21 prosent)
Annet tilbud enn det vedtaket tilsier (organisering og kompetanse)	8017 (16 prosent)	17 (9 prosent)

Kilde: GSI

Oversikten viser at Nittedal lå på landssnittet i andel elever med vedtak om spesialundervisning som fikk færre timer enn normalt i den aktuelle perioden, og at en mindre andel enn landssnittet fikk et annet tilbud med hensyn til organisering og kompetanse. GSI-registrering for Nittedal viser videre at til sammen åtte ansatte som normalt er ansatt som spesialpedagoger, fungerte som lærere i minst én dag i samme perioden.

4.6 Revisjonens vurderinger og konklusjon

Revisjonens konklusjon er at smitteverntiltak på flere områder har påvirket opplæringstilbudet til elevene, men at kommunen ut ifra rammer og forutsetninger i det alt vesentlige har hatt nødvendige rutiner for oppfølging av elevene.

Revisjonen har lagt til grunn at elevene har fått gode muligheter for hjelp og oppfølging gjennom de dagene de har hatt hjemmeopplæring under pandemien. Undersøkelsen viser at skoleeier og skolene i Nittedal tilrettela for at det på rødt nivå maksimalt skulle være 50 prosent hjemmeopplæring for den enkelte elev. Dermed fikk alle elever delvis være fysisk til stede på skolen også i disse periodene. Skoleeier viser til at det ble gjort helt bevisste valg og pedagogiske vurderinger om å sette inn ressursene i den tiden elevene var på skolen. Til gjengjeld måtte de jobbe mer selvstendig med oppgaver når de hadde hjemmeskole, alene eller sammen med andre elever.

Innsamlet data viser at Nittedal kommune hadde en utfordrende situasjon med mangel på digitalt utstyr i tidlige faser av pandemien. Samtidig ble det jobbet både på kommunalt nivå og ved den

enkelte skole for å sikre elevers tilgang på nødvendig utstyr, blant annet gjennom utlån. Rådmannen skriver i tilbakemeldingen på faktagrunnlaget at kommunen umiddelbart gikk i gang med å finansiere leasing av PC'er til elevene på 5.-10. trinn, samt gi elevene tilgang til Teams og Office365. Rådmannen understreker videre at elevene på 1.-4. trinn har hatt svært lite hjemmeskole, og at kommunen derfor hadde tilstrekkelig utstyr til de elevene som faktisk har trengt det siden august 2020.

En undersøkelse som skolene selv gjennomførte viser at lærere gjennomsnittlig skårer fire av fem poeng på spørsmålet om de opplevde at de lyktes i å lage gode, relevante og varierte opplegg for hjemmeopplæring allerede under første nedstengningsperiode. I den samme undersøkelsen skårer foreldre gjennomsnittlig fire av fem poeng på spørsmålet om de er fornøyde med opplegget for hjemmeopplæringen under den samme perioden. Rektorene trekker i intervjuer frem både gode og mindre gode erfaringer fra perioder med hjemmeopplæring.

Alt i alt viser undersøkelsen at det er ulike oppfatninger av hvordan oppfølgingen har vært. Slik revisjonen vurderer det kan mangel på struktur gjennom en hel dag med hjemmeopplæring, ha økt risikoen for sårbarhet blant enkelte elever med behov for tettere oppfølging, samt for elever med dårlig tilgang på og færre ressurser innenfor de digitale plattformene.

Revisjonen har også lagt til grunn at både skoleeier og skolene utarbeidet beredskapsplaner. Skoleeier utarbeidet «råd og retningslinjer» i flere utgaver som etter revisjonens vurdering dekker flere av de områder en beredskapsplan bør omfatte. Undersøkelsen viser videre at alle skolene hadde enkeltstående dokumenter som beskriver konkrete tiltak for beredskap under pandemien. Bare et fåtall skoler har imidlertid en samlet beredskapsplan, og revisjonen kan heller ikke se at alle skolene utarbeidet ROS-analyser for høyt fravær blant ansatte. Det er videre stor variasjon mellom skolene i utformingen av denne typen dokumenter, og det framstår som kommunen i liten grad har benyttet felles rutiner og maler på området. Revisjonen kan heller ikke se at skoleeiers «råd og retningslinjer» eller den enkelte skoles dokumenter omtaler hvordan «tilstrekkelig utstyr, inkludert digitalt utstyr, i gul og rød situasjon» skal sikres, slik de nasjonale føringene tilsier.

Revisjonens vurdering er at kommunen med fordel kunne sett mer hen til og knyttet egne retningslinjer tydeligere opp imot krav og anbefalinger i de nasjonale smittevernveilederne. Vi vurderer det også som en risiko at det i for stor grad har vært opp til den enkelte skole å utarbeide maler og dokumentasjon for beredskap under pandemien. Selv om det vil være behov for visse variasjoner og tilpasninger ved hver skole, mener revisjonen tydeligere retningslinjer for utforming av rutiner og dokumentasjon knyttet til beredskapsplanlegging ville bidratt til en mer enhetlig praksis i en sårbar periode med pandemi.

Revisjonen har også lagt til grunn at skoleeier må ha rutiner for å fange opp elever som av ulike grunner strever med skolearbeidet i forbindelse med hjemmeopplæring. Undersøkelsen viser at skoleeier har gitt føringer om dette i «råd og retningslinjer», samtidig som dette var et av de områdene mange lærere kommenterte som mest utfordrende i lærerundersøkelsen fra juni 2020.

Revisjonen har lagt til grunn at skoleeier har et system for å fange opp, registrere og tilrettelegge for elvene i gruppe a og b (midl. forskrift § 3 a). Undersøkelsen viser at det har vært ulike strategier for å

fange opp de elevene dette gjaldt, blant annet gjennom kontakt med foresatte, samt med eventuelle hjelpeinstanser der det har vært aktuelt. Undersøkelsen viser videre at skoleeier i første fase hadde felles mal og rutiner for registrering av sårbare elever (gruppe b.) og elver med foreldre i samfunnskritiske funksjoner (gruppe a.). Skoleeier og skoler beskriver også hva som har vært praksisen på området, og beskriver at lister har blitt oppdatert «fortløpende». Ut ifra tilgjengeliggjort data er det likevel uklart i hvilken utstrekning listene over de aktuelle målgruppene har blitt systematisk oppdatert ved behov, da mange av dem er udaterte. Revisjonen mener en datering av listene er viktig for å kunne dokumentere hvorvidt skoleeier og skolene i tilstrekkelig grad har ivaretatt systematisk oversikt på området.

Det er lagt til grunn i undersøkelsen at tilbudet til gruppe a. og b. må ivareta den enkelte elevs behov i innhold og omfang. Undersøkelsen viser at tilbudet til elever i de to gruppene varierte, da gruppe a. primært fikk tilsyn mens man for gruppe b. tilstrebet mer oppfølging. Skoleeier beskriver stramme rammevilkår med hensyn til lærerressurser under pandemien. På bakgrunn av innsamlet data vurderer revisjonen at skolene har gjort tilpasninger ut ifra tilgjengelige ressurser, slik det midlertidige lovverket åpner for. Da flere elever/foresatte ifølge undersøkelsen har takket nei til tilbud om skoleundervisning, er det vanskelig å gi en samlet vurdering av hvorvidt tilbudet til disse elevene har ivaretatt den enkeltes behov.

Når det gjelder spesialundervisning, har revisjonen lagt til grunn at denne er tilrettelagt for at elever skal få gjennomført undervisningen i tråd med vedtaket. Skoleeier informerer om at det ikke har vært klager på spesialundervisning i perioden, og det har heller ikke kommet tilbakemeldinger på dette til foreldreutvalget i kommunen. Undersøkelsen viser at fokus er lagt på oppfølging av kompetanseplaner i den enkelte elevs IOP, og at tilpasninger er gjort med hensyn til hvem som til enhver tid har stått for oppfølgingen. Informanter i undersøkelsen påpeker at det er gjort ulike tilpasninger for elever med vedtak om spesialundervisning, for eksempel i form av undervisning i grupper. Elever har i perioder fått færre timer enn i vedtaket. Til tross for at det ifølge skoleeier er gitt føringer om å registrere reduksjon i tilbudet i skolenes avvikssystemer, viser undersøkelsen at det er knyttet usikkerhet til hvordan avvik skal registreres. Revisjonen vurderer at manglende registreringer kan utgjøre en risiko blant annet med tanke på klageretten innen spesialundervisningen.

4.7 Anbefalinger

På bakgrunn av undersøkelsen er revisjonens anbefalinger at rådmannen bør:

- sørge for at kommunen følger kravene fra nasjonale myndigheter til beredskapsplanverk for skoleeier.
- vurdere om kommunen har tydelige nok rutiner for hvordan avvik innen spesialundervisning skal registreres.

5 SAKSBEHANDLING UNDER PANDEMIEN

Nittedal kommune er som vist i kapittel 1.3 delt inn i tre tjenesteproduserende sektorer, i tillegg til sektor for stab og støtte. På bakgrunn av en innledende dialog med kommunalsjefer og enhetsledere, har revisjonen valgt ulike sakstyper som omhandler tjenester til innbyggerne.³¹ Formålet er å undersøke om, og på hvilken måte, saksomfanget på nærmere bestemte områder endret seg i perioden 2019-2021, og om endringen hadde en årsakssammenheng med konsekvenser av koronapandemien. I det følgende presenteres tabeller med utvalgte sakstyper hvor revisjonen vurderer at det har skjedd en endring, samt hvordan enhetsledere kommenterer de enkelte endringer. For sakstyper innen byggesak, identifiserte ikke revisjonen bestemte endringer i saksomfanget, og denne oversikten er derfor bare presentert i vedlegg 3.

Under kapittel 5.2 framstilles utvalgte sakstyper med fristbrudd innen barneverntjenesten, byggesak og Nav.

Problemstilling 2	Revisjonskriterier
Hvordan påvirket koronapandemien interne saksbehandlingsprosesser knyttet til søknader om ulike tjenester til innbyggerne?	
Sektor for helse og omsorg	<ul style="list-style-type: none"> Nav skal behandle saker om akutt sosialhjelp innen fristen på 24 timer
Sektor for oppvekst og utdanning	<ul style="list-style-type: none"> Barnevernet skal gjennomgå meldinger innen en uke og undersøkelser skal konkluderes innen 3 måneder.
Sektor for miljø og samfunnsutvikling	<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal behandle søknader om gjennomføring av byggetiltak innen lovpålagte frister på hhv. 3 og 12 uker.

5.1 Utvikling innen saksmengde 2019-2021

Bolig og tjenester

Enheten er organisatorisk plassert i kommunalområdet helse og velferd, og behandler ulike sakstyper som omhandler helse- og omsorgstjenester til innbyggerne.

³¹ For fullstendige tabeller med oversikt over ulike sakstyper, se vedlegg 3

Sakstype ³²	2019 (mottatt/ innvilget)	2020 (mottatt/ innvilget)	2021 (mottatt/ innvilget)
Psykisk helsearbeid ³³	76/118	83/128	58/66
Hjemmehjelp	84/230	73/181	64/72

Kilde: Geric

Enhetsleders kommentar til nedgang fra 128 innvilgede søknader innen psykisk helsearbeid i 2020 mot 66 i 2021, er at en del saker blir avsluttet gjennom revurdering da bruker ikke lenger ønsker eller vurderes å fylle vilkårene for tjenesten.

Når det gjelder hjemmehjelp kommenterer enhetsleder at de opplevde en nedgang i antall henvendelser under pandemien, da innbyggere ikke ønsket folk hjem. I tillegg mottar enheten tilbakemeldinger om at flere kjøper privat hjemmehjelp.

Sakstype	2019	2020	2021
Antall søknader om kommunal bolig i Nittedal kommune:	126	117	90

Kilde: P360 for kommunale boliger og Startskudd for startlån

Enhetsleder for bolig og tjenester informerer i e-post per 8.7.2022 om at søknader om kommunale boliger også omfatter søknader om fornyelser av leiekontrakt. Enhetsleder kommenterer videre i e-post per 30.9.2022 at nedgangen i søknader om kommunale boliger i 2020 og 2021 blant annet skyldes mindre flytting under pandemien hos de mest vanskeligstilte i boligmarkedet.

Nav

Retten til ulike tjenester behandlet av Nav som det vises til i tabellen under, er hjemlet i sosialtjenesteloven og i helse- og omsorgstjenesteloven.

³² Innvilget er inkludert revurdering av eksisterende saker.

³³ Psykisk helsearbeid omhandler bistand gitt gjennom vedtak.

Sakstype	2019	2020	2021
Økonomisk stønad ³⁴	2124	2255	3038
Akuttsaker ³⁵	166	198	257
§ 17 vedtak ³⁶	0	29	69
Institusjonsplass ³⁷	22	5	2
Klagesaker ³⁸	34	14	7

Kilde: Socio

Fagleder i Nav kommenterer noen av endringene i saksmengde i tilbakemelding på e-post 6.10.2022. Når det gjelder økonomisk stønad beskriver fagleder at en av årsakene til økningen er en reell økning i antall aktive brukere og antall søknader fra disse brukerne. I 2019 var det 158 nye brukere, i 2020 var tallet 299 og i 2021 var det 274 nye brukere. Ifølge fagleder er det gjennomsnittlig 588 aktive brukere til enhver tid.

Noe av økningen kommer også ifølge fagleder av at virksomheten i 2020 fikk beskjed fra juristene i Nav om at det ikke lenger var lov til å lage rammevedtak. Det vi si at det må lages vedtak på enhver strømfaktura og legeregning og kan ikke som tidligere betale det utfra et rammebeløp gitt i et vedtak.

Når det gjelder økningen i akuttsaker kommer dette ifølge fagleder av at det har vært fokus på å merke sakene som akuttsaker og bruke riktige kontostrenger³⁹ slik at man har en oversikt over slike saker.

Årsaken til økning i § 17 vedtak, er ifølge fagleder at det er blitt jobbet bevisst med å skrive § 17 vedtak når kontoret er inne og gir råd og veiledning innenfor de om rådene som utløser rettigheter til § 17 vedtak.

Årsaken til nedgang i vedtak om institusjonsplasser er ifølge fagleder at rustjenesten er blitt tatt vekk fra Navkontoret og overført til annen tjeneste i kommunen.

Når det gjelder klagesaker skyldes nedgangen ifølge fagleder at det er jobbet systematisk med opplæring og veiledning av de ansatte, som innebærer at ansatte nå har bedre kompetanse på lovverket og skriver vedtak som er forståelig for bruker.

³⁴ Vedtak etter lov om sosiale tjenester §§ 18 og 19

³⁵ Akuttsaker er søknader som må behandles samme dag som vi mottar søknaden eller innen 24 timer fra mottatt søknad. Dette dreier seg om penger til mat, akutt bolig, stengt strøm og lignende. Søknader om akutt hjelp behandles etter lov om sosiale tjenester §§ 18, 19, 21

³⁶ Vedtak om rett til råd og veiledning etter sosialtjenestelovens §17

³⁷ Vedtak etter lov om sosiale tjenester §§ 15 og 27 og helse og omsorgslovens § 3-2a

³⁸ Klager på vedtak etter lov om sosiale tjenesters §§ 18 og 19 som er sendt over til Statsforvalter for endelig avgjørelse eller er blitt endret administrativt ved Nav Nittedal

³⁹ Kontostreng er en kombinasjon av tallkoder som angir type og plassering av transaksjoner både i regnskap og budsjett.

Kultur

Aktuelle saker fra enhet kultur er søknad om tilskudd fra ulike tilskuddsordninger.⁴⁰

Søknad om ulike type midler:	2019	2020	2021
Idrettsforeninger	19	16	12

Kilde: Nittedal kommune 2022, arkivsystemet Public 360

Enhetsleder kultur beskriver per 26.8.22 at dette er antall søknader som er mottatt og behandlet (ikke kun innvilget). I 2019 var det et par idrettsforeninger som fikk avslag fordi de ikke oppfylte kriteriet om medlemskap i Norges Idrettsforbund. De søkte ikke i senere år, og dette er en grunn for at tallet har gått ned. Videre er det fire mindre klubber som søkte og fikk midler i 2020, men som imidlertid ikke søkte i 2021.

Barnevern⁴¹

Sakstype	2019	2020	2021
Mottatte bekymringsmeldinger i nye saker	225	311	344
Antall barn/unge med hjelpetiltak	179	140	130

Kilde: Familia

Avdelingsleder kommenterer i e-post per 30.9.2022 at tall over mottatte bekymringsmeldinger i tabellen er litt misvisende da det fra 2020 ble en endring i hvordan meldinger registreres. Det sammenlignbare tallet for 2019 er egentlig 406 meldinger. Dette omfatter meldinger i nye saker (1 sak = 1 barn), samt meldinger i saker som allerede er aktive. Tallene på mottatte meldinger i 2020 og 2021, etter endringen, gjelder derfor alle meldinger, ikke bare meldinger i nye saker. Det er ført statistikk over mottatte meldinger siden 2010, og det viser seg å være en naturlig variasjon på inntil +/- 25 prosent. I 2020 ser man ifølge avdelingsleder at det er et relativt lavt antall meldinger, men ikke lavere enn at det er innenfor den normale variasjonen. 2019 var et år hvor tjenesten fikk ekstra mange meldinger (innenfor normalvariasjonen). Alle meldinger blir behandlet fortløpende, slik at det ikke er snakk om å opparbeide restanser i saksbehandlingen.

⁴⁰ En annen sakstype innen enhet kultur er søknad om plass ved kulturskolen. Enhetsleder kultur informerer i epost 8.8.2022 om at det viste seg svært komplisert å hente ut antall behandlede søknader om kulturskoleplasser, samt det ville svært komplisert, tidkrevende og også kostbart å få ut dette fra Kulturskolens eksterne administrative system. Kulturskolerektor utdyper dette i epost per 5.10.2022, og beskriver blant annet at kulturskolen bruker SpeedAdmin som administrasjonsverktøy, men at dette var under implementering i 2019/2020, og derfor ikke inneholder sammenlignbare tall.

⁴¹ Vedlegg som underbygger tallene over; Tilstandsrapport for 2020 og 2021, Kommunemonitor barnevern 2022 (9.plass/2021), Info til politikere vedr Korona 15.04.2020, Beredkapsplan knyttet til korona –april 2022, div statistikk

Når en melding er behandlet blir den enten henlagt eller går videre til en nærmere undersøkelse, som skal gjøres innen en tidsfrist på tre måneder (eventuelt seks måneder i noen tilfeller). Det er her fristbrudd kan oppstå. Når undersøkelsen er ferdig, blir saken enten henlagt eller det iverksettes hjelpetiltak i hjemmet. Etter forsøkte hjelpetiltak⁴², kan barn plasseres utenfor hjemmet.

Som det framgår av tabellen, er det en relativt stor nedgang i antall barn/unge med hjelpetiltak. Avdelingsleder skriver at de ikke har gått veldig nøye inn i disse tallene, men ser at det er en generell nedadgående trend i forhold til antall barn i Nittedal som behøver hjelp fra barnevernet. Spørsmålet hvorvidt noen av ovennevnte forhold skyldes pandemien er ifølge henne vanskelig å si. Man har ingen klare indikasjoner på det, og barnetjenesten jobb ble utført fortløpende også under pandemien. Det kan være at kontakten med noen familier ble mangelfull, da mye måtte foregå på Teams. Avdelingsleder mener likevel å kunne si at de barna som ble meldt til tjenesten, og som har hatt behov for hjelp har fått det. Det samme gjelder de som allerede var i systemet da pandemien brøt ut. Man utførte ifølge avdelingsleder også risikoanalyser for hvert barn. Det er veldig få meldinger som har dreid seg om forhold knyttet direkte til pandemien. Det er en mulighet for at barn det burde vært bekymring for, ikke ble fanget opp og meldt inn til barnevernet, men det er usikkert.

Flyktingetjeneste og voksenopplæring

Sakstype	2019	2020	2021
Introvedtak	45	83	38

Kilde: Nittedal kommune 2022, Socio og Visma Flyktning.

Enhetsleder voksenopplæring og flyktingetjenesten informerer i e-post per 27.9.2022 om at flyktingetjenesten fatter vedtak basert på bosetting av flyktninger. Det vil si at alle flyktninger som bosettes i kommunen får vedtak om økonomiske ytelser ved bosetting, og det foreligger ingen søknad for dette. Bosatte flyktninger som har rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogrammet får også vedtak i henhold til introduksjonsloven/integreringsloven. Disse vedtakene fattes heller ikke på bakgrunn av søknad. Tjenesten har således ingen restanser å henvise til.

Hovedårsaken til betydelig økning i antall introvedtak som ble behandlet i 2020, skyldes ifølge enhetslederen forvaltning av midlertidige lovverk som følge av coronapandemien (midlertidig lov om tilpasninger i integreringsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19), og som gjorde at flere fikk utvidet sitt program som følge av konsekvensene av covid.

Barnehage

Sakstype	2019	2020	2021
Antall vedtak spesialpedagogisk hjelp	28	36	42

⁴² eventuelt dirkete fra undersøkelse

Kilde: IST Barnehage.

Når det gjelder spørsmål om antall behandlede vedtak om spesialpedagogisk hjelp har dette ifølge enhetslederen sammenheng med at man har mottatt flere sakkyndige uttalelser med anbefaling om spesialpedagogisk hjelp fra PPT. Årsaken til dette er at det er sendt flere henvisninger til PPT. En økt andel henvisninger samsvarer med situasjonen på landsbasis hvor andelen som mottar spesialpedagogisk hjelp har vært økende de siste fem årene.

Grunnskole

Sakstype	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Henvisninger til PPT	153	178	185
Aktivitetsplaner etter 9a	31	77	97

Kilde: PPT-saker: VISMA Flyt PPT, skolestartvedtak, skolebyttesaker, skoleskyss, vedtak om spesialundervisning Public360, aktivitetsplaner etter §9A: utarbeides i Visma Fly Skole, lagres på elevmappe i Public360

Kommunalsjef oppvekst og utdanning informerer i e-post per 30.9.22 om at alle tall er basert på skoleår, og ikke kalenderår (dvs. skoleårene 2019/20, 2020/21 og 2021/22), og at de fleste av vedtakene gjøres ved oppstarten av skoleåret.

Skolene melder elever direkte til PPT når de mener at det er behov for en utredning. Disse vedtakene gjøres av skolene basert på sakkyndig utredning fra PPT. Alle elever med spesialundervisning har vedtak om dette.

Det utarbeides aktivitetsplaner i saker der elever ikke har det trygt og godt på skolen. En hendelse/situasjon kan utløse flere aktivitetsplaner. Det kan forklare et høyt antall saker på en skole i en periode. Skoleåret 2019-20 ble avbrutt av pandemien og elevene var mye hjemme. Dette reduserte antall aktivitetsplaner i perioden.

Kommunalsjef kommenterer at man ikke kan se at noen av sakstypene har vært påvirket av pandemien. Antall henvisninger til PPT kan ha økt noe grunnet pandemien, men det er for tidlig å si hvorvidt dette er en tendens eller tilfeldig. Det kan ha blitt meldt færre elever våren 2020 da elevene ikke var på skolen, og det derfor ikke var mulig for skolene å gjennomføre de kartleggingene, undersøkelsene og tiltakene de vanligvis gjør før skolen melder en sak til PPT. Endringen i vedtak om spesialundervisning er ubetydelig, men det gjøres som sagt vedtak i alle saker der det foreligger en sakkyndig. Dette har også blitt gjort under pandemien.

Barn, unge og familie (PPT)

Sakstype	2019	2020	2021
PPT (nye henvisninger)	153	178	185

Kilde: Nittedal kommune 2022, HK- data (2019) og Visma Flyt PPT (2020, 2021)

Enhetsleder barn, unge og familie kommenterer i e-post per 26.9.2022 at forskjellen fra 2020 til 2021 i antall aktive saker totalt ikke er så stor (22), men at antall nye henvisninger fra 2019 (153) til 2021 (185) er merkbar og kan ha sammenheng med pandemien. Særlig har man sett en økning når det gjelder alvorlig skolefravær, kommenterer enhetslederen.

Oppsummering

Oppsummert viser gjennomgangen at endringer i saksomfang hovedsakelig skjer innenfor det enhetsledere vurderer som naturlige variasjoner fra år til år. Endringer enhetsledere ser kan ha sin årsak i konsekvenser av koronapandemien er følgende:

- en nedgang i antall henvendelser om hjemmehjelp under pandemien, da innbyggere ikke ønsket folk hjem.
- nedgangen i søknader om kommunale boliger i 2020 og 2021 grunnet mindre flytting under pandemien hos de mest vanskeligstilte i boligmarkedet
- en mulighet for at barn det burde vært bekymring for, ikke ble fanget opp og meldt inn til barnevernet, men det er usikkert.
- en betydelig økning i antall introvedtak for flyktninger som ble behandlet i 2020, grunnet forvaltning av midlertidige lovverk som følge av coronapandemien, og som gjorde at flere fikk utvidet sitt program som følge av konsekvensene av covid
- en reduksjon i antall aktivitetsplaner i 2019-20 grunnet at elevene var mye hjemme.
- antall nye henvisninger til PPT fra 2019 (153) til 2021 (185) er merkbar og kan ha sammenheng med pandemien. Særlig har man sett en økning når det gjelder alvorlig skolefravær

5.2 Fristbrudd

For å få et inntrykk av om, og på hvilken måte pandemien har påvirket plikten til å behandle saker innen lovpålagte frister, har revisjonen valgt ut enkelte sakstyper med saksbehandlingsfrister innen barneverntjenesten, Nav og byggesaksbehandling for årene før og under pandemien (2019-2021).

Barneverntjenesten

Informasjon fra kommunen viser følgende utvikling med hensyn til fristbrudd i saker som omhandler plikten til å gjennomføre undersøkelser innen tre måneder.

Sakstype	2019	2020	2021
Undersøkelser	18,5 %	13,8 %	1,5 %

Kilde: Familia

Avdelingsleder i barneverntjenesten redegjør i e-post per 18.11.22 for nedgangen i fristbrudd. I møte med Statsforvalteren i januar 2021, ble det ifølge avdelingslederen påpekt at fristoverskridelsene var på «gult nivå» i første halvår 2020, og at dette måtte det jobbes med å få ned. Fristoverskridelsene skyldtes flere forhold. I perioden 2018-2020 kom det svært mange meldinger fra. Dette førte til et stort arbeidspress og kapasitetsproblemer. I mars 2020 ble det mange restriksjoner på grunn av korona, noe som forsinket arbeidet ytterligere. Fra andre halvår i 2020 har fristoverskridelsene sunket til maks to per halvår. Barneverntjenesten har ifølge avdelingsleder gode rutiner og stort fokus på oppfølgingen av fristene, og prioriterer dette. Likevel inntreffer det omstendigheter som gjorde at

fristoverskridelser ikke var til å unngå. Ustabil nettilgang i kommunen har vært medvirkende ved to av fristbruddene.

Byggesaksbehandling

Som nevnt i kapittel 3 skal kommunen behandle søknader om gjennomføring av byggetiltak innen lovpålagte frister på hhv. tre og tolv uker. Tabellen under viser oversikt over fristbrudd i perioden 2019-2021.

Sakstype – behandlingstider ikke innen frist	2019	2020	2021
Rammesøknader	0	0	2
Ett trinn M/ansvarsrett	49	22	44
Ett trinn U/ansvarsrett	16	5	16
Dispensasjon	4	4	2
Oppr. el endring av eiendom	0	4	0
Oppmålingsforretninger (deling)	3	2	0
Seksjonering	0	0	0

Kilde: Public 360

Avdelingsleder kommenterer i e-post per 8.7.22 at hun ikke kan se at tallene viser åpenbare avvik som en direkte følge av koronapandemien.

Nav

En av sakstypene Nav behandler med saksbehandlingsfrist er akuttsaker. Som beskrevet i kapittel 3 skal slike saker behandles innen 24 timer. Tabellen under viser tall på fristbrudd for årene 2019-2021.

Sakstype	2019	2020	2021
Matpenger	22	6	6
Nødbolig	0	0	0
Strøm	0	0	1

Kilde: Socio

Fagleder Nav redegjør i e-post per 6.10.22 for de ulike fristbruddene. Her kommer det fram at fristbrudd blant annet begrunnes med at saker måtte kartlegges nærmere og ytterligere dokumentasjon måtte innhentes før vedtak kunne fattes⁴³.

⁴³ For fullstendig redegjørelse, se vedlegg 3.

5.3 Revisjonens vurdering og konklusjon

Revisjonen har lagt til grunn at Nav skal behandle saker om akutt sosialhjelp innen fristen på 24 timer, at barnevernet skal gjennomgå meldinger innen en uke og undersøkelser skal konkluderes innen tre måneder, samt at kommunen skal behandle søknader om gjennomføring av byggetiltak innen lovpålagte frister på hhv. tre og tolv uker.

Undersøkelsen viser at antall fristbrudd i de utvalgte sakstypene ikke har økt i perioden med pandemi, men at antall fristbrudd enten har ligget på samme nivå som forutgående år, eller har gått ned i den aktuelle perioden fra 2019-2021. Revisjonens vurdering og konklusjon er at koronapandemien i liten grad påvirket interne saksbehandlingsprosesser knyttet til søknader om ulike tjenester til innbyggerne.

LITTERATUR- OG KILDELISTE

Lover og forskrifter

Lov 27.11.1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova)

Midlertidig lov 26.05.2020 nr. 52 om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (Midl. lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova ved covid-19)

Midlertidig forskrift 26.05.2020 nr. 1061 om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 (Midl. forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19)

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 28.02.2022 nr. 302 om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19

Forskrift 23.07.2001 nr. 881 om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap (Forskrift om krav til beredskapsplanlegging)

Lov 1.1.1995 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven)

Midlertidig lov 26.5.2020 nr. 53 om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19

Lov 1.1.2010 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)

Lov 1.1.2012 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)

Lov 1.1.1970 nr. 10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

Lov 1.1.1993 nr. 100 om barneverntjenester (barnevernloven)

Lov 1.7.2009 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

PRE-2020-04-17-808, PRE-2020-04-17-809 *Endringer i midlertidige forskrifter om tilpasninger i barnehageloven og opplæringslova som følge av utbrudd av Covid-19.* Kongelig resolusjon. Statsråd Guri Melby. Dato:17.4.2020

Nasjonale føringer og planverk

Utdanningsdirektoratet 2020, Ekspertgruppe, 11.11.2020 *Konsekvenser av smitteverntiltak i barnehager og skole*

Utdanningsdirektoratet 2021a, *Rammene i regelverket for barnehage- og skoletilbudet under koronapandemien*

Utdanningsdirektoratet 2021b, *Informasjon om midlertidig regelverk for grunnopplæringen om covid-19*: <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/midlertidig-regelverk-for-utdanningssektoren-covid-19/3.2-tilpasninger-i-regelverket/>, 17.8.2021 (utgått)

Utdanningsdirektoratet 2021c, *Veileder om smittevern for barneskoler (sist endret 12.2.2022), Veileder om smittevern for ungdomsskolen (sist endret 12.2.2022)*

Utdanningsdirektoratet 2021e, *Midlertidig regelverk for grunnopplæringen om Covid-19 – sist revidert 21.12.2021*

Utdanningsdirektoratet 2022a, Om grunnskolens informasjonssystem: <https://gsi.udir.no/> [24.12.2022]

Utdanningsdirektoratet 2022b, Om tilskuddsordning under pandemien: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/laremidler/tidligere-tildelinger2/tilskudd-stotte-til-undervisning-hjemme/> [7.6.2022]

VG 2022 Om smittetall for kommunene: <https://www.vg.no/spesial/corona/fylker/30/kommuner/3031/> [11.8.2022]

Intervjuer

Skoleeier ved kommunalsjef og fag- og kvalitetsrådgiver for grunnskolen 8.6.2022

Rektor ved Slattum barneskole 25.8.2022

Rektor ved Hakadal ungdomsskole 2.9.2022

Spesialpedagog ved Slattum barneskole 19.8.2022

Leder i Nittedal kommunale foreldreutvalg 1.9.2022

Representant i Nittedal kommunale foreldreutvalg 30.8.2022

E-poster

Saksbehandling PPT 30.06.2022

Saksbehandling Barnevern 01.07.2022

Saksbehandling Bolig og Tjenester 08.07.2022

Saksbehandling byggesak 08.07.2022

Saksbehandling Nav 15.07.2022

Saksbehandling Flyktningetjeneste 04.08.2022

Saksbehandling kulturetaten 08.08.2022

Saksbehandling barnehage 12.08.2022

Svar på oppfølgingsspørsmål, Enhetsleder kultur 26.09.2022

Svar på oppfølgingsspørsmål, PPT, Enhetsleder barn/unge 26.09.2022

Svar på oppfølgingsspørsmål, Flyktningetjenesten Enhetsleder flyktningetjenesten 27.09.2022

Svar på oppfølgingsspørsmål, Byggesak Avdelingsleder Byggesak 29.09.2022

Svar på oppfølgingsspørsmål, barneverntjenesten Avdelingsleder barneverntjenesten 30.09.2022

Svar på oppfølgingsspørsmål, Bolig og Tjenester Enhetsleder bolig og tjenester 30.09.2022
Svar på oppfølgingsspørsmål, barnehage Enhetsleder barnehager 03.10.2022
Svar på oppfølgingsspørsmål, kulturskolen Kulturskolerektor 05.10.2022
Saksbehandling Svar på oppfølgingsspørsmål, Nav Fagleder NAV 06.10.2022
Svar på oppfølgingsspørsmål vedr saksbehandling under pandemien, grunnskolen 30.09.2022
Svar fra barneverntjenesten vedr fristbrudd 18.11.2022

Dokumenter fra kommunen

Nittedal kommune, Barneskole, Lærerundersøkelse i forbindelse med koronasituasjonen
Nittedal kommune, Ungdomsskole, Lærerundersøkelse i forbindelse med koronasituasjonen
Nittedal kommune, Oversikt over elever med særskilte omsorgsbehov
Nittedal kommune, Rutiner for ivaretagelse av sårbare elever
Nittedal kommune, Råd og retningslinjer for perioder med opplæring hjemme 23.3.2020, 29.3.2020, 5.5.2020, 6.10.2020, 7.04.2021
Nittedal kommune, Retningslinjer for oppstarten av skoleåret høsten 2020
Nittedal kommune, Gul beredskap fra og med 10. januar 2022
Nittedal kommune, Organisering 16. - 21. desember 2021 med utgangspunkt i rødt nivå
Nittedal kommune, Timeplan 6.trinn vår 21 på rødt nivå
Nittedal kommune, Karantene hjemmeskole 2021 (3. trinn)
Nittedal kommune, Plan for rødt nivå - februar 2021
Nittedal kommune, Oversikt over elever med tilbud på skolen - sårbare elever
Nittedal kommune, Oppmøteliste for elever med foreldre i samfunnskritiske jobber og elever med spesielle behov
Nittedal kommune, Oppfølging av enkeltelever på skolen og hjemme
Nittedal kommune, Felles kjøreregler karantene-hjemmeskole
Nittedal kommune, Uke 24 Elever som skal ha tilsyn ved Rotnes skole
Nittedal kommune, Behov for tilsyn under perioden med stengt skole uke 16 og 17
Nittedal kommune, Rutiner ivaretagelse av sårbare elever
Nittedal kommune, Koronarød timeplan vår-21
Nittedal kommune, Ressursfordeling sårbare elever uke 1 2022
Nittedal kommune, Retningslinjer rød beredskap
Nittedal kommune, ROS- analyse fravær ansatte mars 2020, august 2020, 15.november 2021, Slattum skole
Nittedal kommune, Beredskapsplan for Sørli skole
Nittedal kommune, Sørli skole og SFO ROS- analyse Fravær Revidert 24.11.21
Nittedal kommune, ROS-analyse pedagogisk beredskap Ulverud skole desember 2021
Nittedal kommune, Beredskapsplan for Li skole 21/22
Nittedal kommune, ROS - analyse Li skole i forbindelse med Korona
Nittedal kommune, ROS- analyse fravær ansatte 1.desember 2021, Nittedal ungdomsskole
Nittedal kommune, ROS-analyse – koronarelatert fravær, Holumskogen skole
Nittedal kommune, Forenklet ROS- analyse fravær ansatte – gult nivå og rødt nivå. Rotnes skole
Nittedal kommune, Forenklet ROS- analyse fravær ansatte, Elvetangen skole
Nittedal kommune, Forenklet ROS- analyse fravær ansatte Hakadal ungdomsskole
Nittedal kommune, Saksdokument PC-er til elever i nittedalsskolen Arkivsak: 20/01492-1

VEDLEGG 1 – RÅDMANNENS HØRINGSUTTALELSE

Postboks 63
1483 Hagan
Sentralbord: 67 05 90 00
Telefaks: 67 05 91 79
www.nittedal.kommune.no
postmottak@nittedal.kommune.no
ELMA-nr: 9908/971643870
Org.-nr: 971 643 870

Unntatt offentlighet
Off 5 5

ROMERIKE REVISJON IKS
Ringvegen 4
2050 JESSHEIM

Deres ref:

Vår ref:
22/00064-35

Dato:
20.02.2023

Tilbakemelding på "Ny foreleggelse av forvaltningsrevisjonsrapport, Konsekvenser av koronapandemien"

Rådmannen oppfatter at rapporten gjennomgående gir en positiv tilbakemelding på kommunens håndtering av koronapandemien. Samtidig vil det alltid være rom for læring og forbedring. Rådmannen vil ta med seg aktuelle læringspunkter i det løpende utviklings- og forbedringsarbeidet som pågår i administrasjonen. Det skal bemerkes at flere av de omtalte forbedringspunktene rapporten påpeker, har kommet på plass under håndteringen av pandemien (2020-2022).

Rådmannens kommentarer til forvaltningsrevisjonsrapport del 1:

Mangel på IT-utstyr i barneskolen og varierende kompetanse i bruk av dette var en av de største utfordringene for håndteringen av koronapandemien i grunnskolen. Kommunestyret vedtok derfor allerede i april 2020, i egen sak, at det skulle inngås avtale om leasing av pc'er til alle elevene på 5.-10.trinn. I 2022 ble det bestemt at alle elever på 1.-10.trinn har en digital enhet. Ved en ny pandemi eller annen beredskapssituasjon som fordrer hjemmeskole, vil kommunen stå vesentlig bedre rustet.

Rådmannen tar til etterretning at revisjonen mener at disse forholdene skulle vært tatt inn i en egen beredskapsplan. I tillegg skriver revisjonen at kommunen i for liten grad fulgte nasjonale retningslinjer for utarbeidelse av skoleeiers beredskapsplan. På side 10 i revisjonsrapporten framkommer at formålet med disse planene var å raskt kunne veksle mellom de ulike nivåene i smittevernveilederen, samt de fire kulepunktene som omhandler kravene til beredskapsplaner. Rådmannens vurdering er at kommunen har hatt tydelige og godt dokumenterte retningslinjer som ivaretok disse kravene til opplæringen. Skolene opplevdes også å ha svært god evne til å raskt skifte mellom de ulike nivåene, til tross for at disse skiftene i perioden kom hyppig og på veldig kort varsel.

For øvrig har kommunen gjennomført en helhetlig ROS-analyse hvor smittevern og pandemiberedskap inngår. ROS-analysen ligger til grunn for det pågående arbeidet med revisjon av kommunens beredskapsplaner og i arbeid med beredskap på den enkelte skole.

Der styring måter merke

Vedtaket om spesialundervisning gis som årstimer og er svært ulike i omfang, innhold og organisering. Noen elever får all sin undervisning i henhold til en individuell opplæringsplan, mens andre kun har et vedtak om noen få uketimer i ett eller noen få fag. Dette kan innebære at man i mange tilfeller kan være godt ut i skoleåret før man kan fastslå at det foreligger et avvik fra vedtaket.

Når det gjelder system for avvikshåndtering, vil skolesektoren i Nittedal i løpet av kort tid ta i bruk kvalitetssystemet Compilo. I perioden med pandemi hadde ikke kommunen et elektronisk system for å registrere avvik dersom elever ikke fikk den spesialundervisningen de hadde krav på. Rapportering av avvik skjedde manuelt og ble registrert og håndtert i henhold til retningslinjene.

I kommunens «råd og retningslinjer» står følgende formulering: *Når det gjelder elever med vedtak om spesialundervisning, er det viktig med tett dialog med foresatte og at opplegg og oppfølging elevene har fått utover det ordnære kan dokumenteres.* Altså ble skolene bedt om å dokumentere hva slags oppfølging elever med spesialundervisning fikk. I tillegg til dette ble skolene ved flere anledninger bedt om å registrere timer som ikke ble gjennomført i henhold til vedtak. Dette ble fulgt opp i faste rektormøter med kommunalsjef.

Pandemien var en stor og krevende omstilling for skole-Norge og for skolene i Nittedal. Det er likevel rådmannens vurdering at skolene fulgte de retningslinjene som kom og at skolene strakk seg langt for å gi elevene et så godt skoletilbud som mulig. Særlig gjelder dette kravet til at det til enhver tid var minimum 50% fysisk tilstedeværelse på skolen og at skolene var rausere med å tilrettelegge for fysisk oppmøte for de elevene som hadde behov for det. Disse elevene kom i tillegg til elever som fikk et tilbud på skolen fordi de hadde foreldre i samfunnskritiske stillinger.

Revisjonen konkluderer med at kommunen ut ifra rammer og forutsetninger i det alt vesentlige har hatt nødvendige rutiner for oppfølging av elevene. Rådmannen deler denne oppfatningen. Elevene har fått gode muligheter for hjelp og oppfølging gjennom de dagene de har hatt hjemmeskole under pandemien. Det er for kommunen det viktigste. Elevenes behov og situasjon hadde høyeste prioritet, og skolene klarte i all hovedsak å følge opp elevene sine i en svært krevende tid for barn og unge.

Rådmannens kommentarer til forvaltningsrevisjonsrapport del 2:

Når det gjelder undersøkelsen omkring koronapandemien påvirkning på kommunens saksbehandling angir rapporten dette som hovedfunn:

“Når det gjelder søknader om ulike tjenester i kommunen, viser undersøkelsen at saksomfanget i noen av grad ble påvirket av pandemien, men også at det i perioden 2020-2021 ikke var flere fristbrudd i utvalgte saker enn i 2019.”

Rådmannen er fornøyd med at man ikke finner noen økning i antallet fristbrudd, og vil i denne forbindelse fremheve at han er imponert over de ansattes tilpasningsdyktighet og innsatsvilje som i vesentlig grad har bidratt til dette.

Rådmannen tar til orientering at saksomfanget av ulike, ytre årsaker ble påvirket under pandemien. Det heter i rapporten: *“Oppsummert viser gjennomgangen at endringer i saksomfang hovedsakelig skjer innenfor det enhetsledere vurderer som naturlige variasjoner fra år til år.”*

Her står det målet merke

Med vennlig hilsen

Finn Christian Brevig
Rådmann

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Her forbygger sterke

VEDLEGG 2 – TRAFIKKLYSMODELLEN

Nivåinndeling av smitteverntiltak for barneskole 1-7. trinn

Grønt nivå

- Ingen syke skal møte på skolen
- God hånd- og hostehygiene er viktig
- Det er tilstrekkelig med normalt renhold
- Unngå håndhilsning og klemming mellom personer
- Planlegg for vanlig organisering av skoleklasser
- Planlegg for vanlig skolehverdag

Gult nivå

- Ingen syke skal møte på skolen
- God hånd- og hostehygiene er viktig
- Ha rutiner for forsterket renhold
- Unngå håndhilsning og klemming mellom personer
- Hele skoleklasser kan regnes som en kohort
- To kohorter kan samarbeide utendørs
- Ansatte kan vekse mellom kohorter/klasser
- Ansatte skal holde en meter avstand i alle situasjoner
- Det skal være trinnvise kohorter på SFO
- Unngå trengsel og store samlinger
- Ha egne områder i skolegården for ulike klasser/kohorter i pauser og friminutt

Rødt nivå

- Ingen syke skal møte på skolen
- God hånd og hostehygiene er viktig
- Ha rutiner for forsterket renhold
- Unngå håndhilsning og klemming mellom personer
- Del elever inn i mindre kohorter, halver klassestørrelsen
- Ha faste lærere til hver kohort så langt det er mulig
- Prøv å ha samme kohorter i skolen som på SFO
- To kohorter kan samarbeide utendørs
- Tilstreb å ha avstand mellom elever/ansatte
- Unngå trengsel og store samlinger
- Ha egne områder i skolegården for ulike klasser/kohorter i pauser og friminutt for å minske kontakt mellom ulike kohorter
- Vurder ulike oppmøtetider for elever
- Ansatte skal holde en meter avstand i alle situasjoner

VEDLEGG 3 - SKOLEEIERES BESKRIVELSE

Faser	Beskrivelse
1	<p>Fra 12.mars til gjenåpning av barneskolene</p> <p>Alle elevene hadde hjemmeskole. Fokus på dag til dag-drift. Elevene i ungdomsskolene hadde 1:1-pc, i barneskolene var det en del klasesett av PC'er. Elevene kom etter hvert på teams, men mange hadde ikke utstyr. Undervisningen var for elevene i barneskolen i stor grad basert på bøker og hefter i papir. Lærerne hadde ikke andre kommunikasjonskanaler enn telefon og e-post, for de yngste kun til foresatte. Oppfølgingen var derfor tidkrevende og begrenset all den tid læreren ikke kunne samle grupper av elever til samtale og undervisning. Mange lærere hadde lite digital kompetanse og erfaring. I tillegg hadde svært mange av dem barn i barnehage- og skolealder hjemme. Dette gjorde det vanskelig å sette krav om hyppig kontakt, og det ble derfor ulikheter. Både lærere og elever kom etter hvert på teams, men hadde ingen erfaring med bruk.</p> <p>Daglige rektormøter i starten, etter hvert daglig kontakt med alle per telefon.</p> <p>Veileder kom 23.mars.</p> <p>Forskrift om gjenåpning</p> <p>Skolene åpnet for 1.-4 trinn 27.april.</p> <p>Nittedal kommune hadde i 2020 den laveste grunnskolesatsen i Norge (ref Kostra 2020). Dette gjorde at man var ekstra sårbare for fravær, at det var færre voksne til å følge opp elever samt at handlingsrommet var mindre enn hos mange sammenliknbare kommuner.</p>
2	<p>Fra skoleåpning for 1.-4.trinn til sommerferien</p> <p>Elevene tilbake på rødt nivå, første fase bare 1.-4. trinn.</p> <p>Resten tilbake fra 11.mai. På 5.-10.trinn med mulighet for noe opplæring hjemme.</p> <p>Mål om så mye tilstedeværelse som mulig, uansett ikke mindre enn 50% (lokalt bestemt).</p> <p>Rødt nivå med kohorter og delvis hjemmeskole på 5.-10. varte fram til sommerferien.</p> <p>Lite smitte og få ekstraordinære tiltak.</p>
3	<p>Oppstart av skoleåret 2020/21- oktober 2021</p> <p>Oppstart på gult nivå, lite smitte, ganske stabilt fravær, rolig</p>
4	<p>Senhøst- vinter og vår 20/21</p> <p>Mer smitte mot jul</p> <p>Fiere lokale utbrudd, særlig i Søndre</p> <p>Ungdomsskolene var på rødt grunnet nasjonale tiltak fra skolestart og tom 18.januar.</p> <p>Li skole var stort sett på rødt i hele perioden til mai.</p> <p>Mange uker med rødt nivå på Li og på 5.-7.trinn på skolene i Søndre.</p> <p>Utbrudd av delta i Hakadal, nedstengte skoler og hjemmeskole.</p> <p>Mye karantene på grupper, klasser- hjemmeskole.</p>
5	<p>Høst 2021</p> <p>En del lokale utbrudd og mye karantene, særlig på Ulverud, Holumskogen og Slattum</p> <p>Gjenåpning og gult nivå, men fortsatt en del smitte.</p> <p>Økende smitte utover høsten, særlig i barneskolen, etter hvert også i ungdomsskolen</p> <p>Uro fram mot jul</p> <p>Veldig mye usikkerhet om karantenebestemmelser,</p> <p>En del klasser og enkeltelever i karantene (lokal forskrift)</p>
6	<p>Vinter 2022 (til februar, gjenåpning)</p> <p>Rødt nivå første uka etter jul, deretter gult fram til gjenåpning</p> <p>Lite hjemmeskole etter perioden med rødt nivå</p>

Kilde: Nittedal kommune 2022

VEDLEGG 4 - OVERSIKT OVER SAKSTYPER

Enhet bolig og tjenester

Sakstype ⁴⁴	2019 (mottatt/ innvilget)	2020 (mottatt/ innvilget)	2021 (mottatt/ innvilget)
Langtidsopphold	51/44	53/51	50/45
Korttidsopphold	215/345	218/409	196/358
Rehabiliteringsopphold	21/35	20/26	17/38
Avlastningsopphold	40/43	41/50	55/67
Omsorgsstønad	15/39	9/43	19/46
BPA	4/14	4/11	8/23
Psykisk helsearbeid⁴⁵	76/118	83/128	58/66
Miljøarbeidertjeneste	14/19	7/17	14/24
Hjemmesykepleie	299/585	298/611	301/464
Hjemmehjelp	84/230	73/181	64/72
Dagtilbud eldre	60/114	43/88	58/83
Dagsenter - funksjonshemmede	0/13	2/7	1/3
Trygghetsalarm	90/86	100/99	86/85
Støttekontakt	40/77	56/137	52/73
Avlastning (bolig og individuell)	19/41	18/35	30/46
Helsehjelp i hjemmet	4/41	2/26	4/14
Praktisk bistand og opplæring ⁴⁶	5/48	4/33	7/20
Sum alle	1037/1892	1031/1952	1020/1527

Kilde: Gerica

⁴⁴ Innvilget er inkludert revurdering av eksisterende saker.

⁴⁵ Psykisk helsearbeid omhandler bistand gitt gjennom vedtak.

⁴⁶ Tjenesten praktisk bistand og opplæring er i tjenestestatistikken ifølge enhetsleder definert som tjenester som ytes til innbyggere i bolig med personalbase, derav et lavt tall. Tjenesten praktisk bistand og opplæring etter lovverket, omfatter også hjemmehjelp og miljøarbeidertjeneste.

Sakstype	2019	2020	2021
Antall søknader om kommunal bolig i Nittedal kommune:	126	117	90
Antall søknader om startlån og tilskudd i Nittedal kommune:	146	136	163

Kilde: P360 for kommunale boliger og Startskudd for startlån

Nav

Sakstype	2019	2020	2021
Økonomisk stønad ⁴⁷	2124	2255	3038
Akuttsaker ⁴⁸	166	198	257
Kvalifiseringsprogrammet ⁴⁹	53	41	32
§ 17 vedtak ⁵⁰	0	29	69
Refusjon av trygdeytelser ⁵¹	8	7	22
Institusjonsplass ⁵²	22	5	2
Klagesaker ⁵³	34	14	7
Totalt antall saker	2407	2549	3427

Kilde:

Saker i enhet for kultur

Aktuelle saker fra enhet kultur er søknad om tilskudd fra ulike tilskuddsordninger.

Søknad om ulike type midler:	2019	2020	2021
Idrettsforeninger	19	16	12
Barne- og ungdom kultur	14	14	12

⁴⁷ Vedtak etter lov om sosiale tjenester §§ 18 og 19

⁴⁸ Akuttsaker er søknader som må behandles samme dag som vi mottar søknaden eller innen 24 timer fra mottatt søknad. Dette dreier seg om penger til mat, akutt bolig, stengt strøm og lignende. Søknader om akutt hjelp behandles etter lov om sosiale tjenester §§ 18, 19, 21

⁴⁹ Vedtak etter lov om sosiale tjenester §§ 29, 30, 32, 34, 35 og 36

⁵⁰ Vedtak om rett til råd og veiledning etter sosialtjenestelovens §17

⁵¹ Vedtak etter lov om sosiale tjenester § 26

⁵² Vedtak etter lov om sosiale tjenester §§ 15 og 27 og helse og omsorgslovens § 3-2a

⁵³ Klager på vedtak etter lov om sosiale tjenester §§ 18 og 19 som er sendt over til Statsforvalter for endelig avgjørelse eller er blitt endret administrativt ved Nav Nittedal

Prosjektstøtte lokal kultur	29	28	27
Samlet	65	58	51

Kilde: Nittedal kommune 2022, arkivsystemet Public 360

Saker i enhet for barnevern⁵⁴

Sakstype	2019	2020	2021
Mottatte bekymringsmeldinger i nye saker	225	311	344
Avsluttede undersøkelser per 31.12	187	159	179
Antall barn/unge med hjelpetiltak	179	140	130
Antall barn/unge plassert i fosterhjem/institusjon §§ 4-4 og 4-12	42	39	39
Samlet			

Kilde: Familia

Saker i enhet for flyktningetjeneste og voksenopplæring

Sakstype	2019	2020	2021
Økonomisk stønad etablering	20	19	25
Introvedtak	45	83	38
Samlet			

Kilde: Nittedal kommune 2022, Socio og Visma Flyktning.

Saker i enhet for barnehage

Sakstype	2019	2020	2021
Antall vedtak fattet om redusert foreldrebetaling	91 vedtak/105 barn ⁵⁵	96/122 ⁵⁶	102/134
Antall vedtak fattet om søskenmoderasjon	264 (30 %)/8 (50 %) ⁵⁷	268/11	238/9

⁵⁴ Vedlegg som underbygger tallene over;

Tilstandsrapport for 2020 og 2021, Kommunemonitor barnevern 2022 (9.plass/2021), Info til politikere vedr Korona 15.04.2020,

Beredskapsplan knyttet til korona –april 2022, div statistikk

⁵⁵ pga vedtak som omfatter flere barn (søsken)

⁵⁶ Enhetsleder for barnehager informerer i epost per 3.10.22 om at når man oppgir tallene for eksempel som 96/122, betyr at det er forskjell på antall vedtak og antall barn knyttet til vedtaket, og at en del vedtak omfatter flere barn, det vil si søsken. Videre beskriver hun at alle innkomne søknader i prinsippet blir behandlet – og at søskenmoderasjon automatisk innvilges i alle barnehager.

⁵⁷ 30 % for første søsken, så 50 % for flere

Antall tildelte plasser til hovedopptaket	299 ⁵⁸	246	279
Antall vedtak individuell tilrettelegging	42	34	32
Antall vedtak spesialpedagogisk hjelp	28	36	42

Kilde: IST Barnehage.

Saker i enhet for grunnskole⁵⁹

Sakstype	2019	2020	2021
Skolestartvedtak	331	315	368 ⁶⁰
Skolebyttesaker	52	47	45
Henvisninger til PPT	153	178	185
Vedtak om spesialundervisning	197	205	204
Aktivitetsplaner etter 9a	31	77	97
Skoleskyss ⁶¹	9	7	33

Kilde: PPT-saker: VISMA Flyt PPT, skolestartvedtak, skolebyttesaker, skoleskyss, vedtak om spesialundervisning Public360, aktivitetsplaner etter §9A: utarbeides i Visma Fly Skole, lagres på elevmappe i Public360

Saker i enhet for barn, unge og familie (PPT)

Sakstype	2019	2020	2021
PPT (aktive saker)	410	410	432
PPT (nye henvisninger)	153	178	185

Kilde: Nittedal kommune 2022, HK- data (2019) og Visma Flyt PPT (2020, 2021)

Sektor for miljø og samfunnsutvikling (byggesak)

⁵⁸ Har ikke data på antall tildelinger, kun antall nye søkere til hovedopptaket 2019, 2020 og 2021

⁵⁹ Når det gjelder skolestartvedtak gjøres vedtakene av skolene, og det gjøres ett vedtak for hver nye elev i første klasse. Tallet er derfor identisk med antall elever på første trinn. Vedtak om skolebytte gjøres også av skolene, og det gjøres vedtak i alle saker der noen skal bytte fra en skole til en annen i kommunen eller der elever kommer flyttende til kommunen.

⁶⁰ Variasjon vedtak om skoleplass skyldes variasjon i elevtall på førstetrinn, og det er ingen grunn til å tro av antall søknader om skolebytter er påvirket av pandemien. Alle søknader er behandlet, og er det plass på skolen man søker seg til, innvilges søknaden.

⁶¹ Vedtak om skyss grunnet farlig skolevei gjøres av skolen. Alle andre vedtak om skyss gjøres av Ruter. Disse er derfor ikke med i oversikten. Tallene er ikke sammenliknbare da to barneskoler (Hagen og Kirkeby) ble slått sammen til en (Elvetangen) til skoleåret 2021/22. Nesten alle vedtakene er gjort av Elvetangen skole da ikke alt arbeid med å trygge skoleveien var gjennomført. Det er ikke innhentet tall fra de gamle skolene, men de hadde også en del vedtak om skoleskyss grunnet farlig skolevei

Sakstype – antall mottatt/behandlet	2019	2020	2021
Rammesøknader	49 / 39	31 / 28	19 / 17
Ett trinn M/ansvarsrett	124 / 125	102 / 114	138 / 122
Ett trinn U/ansvarsrett	46 / 39	44 / 34	46 / 44
Dispensasjon	48 / 64	56 / 72	49 / 42
Oppr. el endring av eiendom	6 / 10	6 / 11	21 / 17
Oppmålingsforretninger (deling)	29 / 36	37 / 28	44 / 44
Seksjonering	7 / 7	10 / 12	12 / 13

Kilde: Nittedal kommune/Public 360

Avdelingsleder byggesak skriver i e-post per 8.7.22 og 29.9.22 at hun ikke kan se at tallene viser åpenbare avvik som en direkte følge av koronapandemien, og det kan være flere grunner til at tallene endrer seg fra år til år.

Fristbrudd Nav:

Sakstype	2019	2020	2021
Matpenger	22	6	6
Nødbolig	0	0	0
Strøm	0	0	1

Kilde: Socio

2019:

- 16 av fristbruddene ble det gitt rekvisisjon på, vedtaket fattes da når faktura kommer fra leverandør.
- 2 saker måtte avventes dokumentasjon på den reelle situasjonen før vedtak kunne fattes.
- 4 saker fant man ingen reel grunn til at saksbehandlingen hadde gått over fristen.

2020:

- 2 saker har lang saksbehandlingstid fordi det ble gitt rekvisisjon og man ventet på faktura,
- 1 sak måtte kartlegges nærmere før hjelp kunne gis.
- 1 hadde midler til å klare seg frem til datoen akuttvedtaket ble fattet.
- 2 saker fant man ingen reel grunn til at saksbehandlingen hadde gått over fristen.

2021:

- 1 saker har lang saksbehandlingstid fordi det ble gitt rekvisisjon og man ventet på faktura,
- 1 sak måtte kartlegges nærmere før hjelp kunne gis.
- 1 sak hadde midler til å klare seg frem til datoen akuttvedtaket ble fattet.
- 3 saker fant man ingen reel grunn til at saksbehandlingen hadde gått over fristen.
- 1 sak ble det gitt garanti til strømselskap, vedtak fattet når faktura kom fra strømselskap.